

Čeladenský zpravodaj

únor 2019

OBECNÍ PLES
skvěle zahájil sezónu
bálů v Čeladné
(str. 2, 6-7)

3 Hala má nového správce
O provoz sportovní haly se od února stará Základní škola Čeladná

4, 10, 11 Devět let. Na zdraví!
Senior club oslavil deváté výročí, přijeli i hosté ze slovenské Zubrohlavy

8-9 Nová čeladenská kavárna
A rovnou mobilní! Rozhovor se znalkyní kávy Terezou Karkoškovou

Plesy, oslavy a „Dřevorubec“ na Dukle

Pavol Lukša

Vážení spoluobčané,
tak konečně přišla „Ladovská zima“
a s ní i radost dětí nad sněhovou nadíl-
kou, kterou mohou se svými rodiči bo-
hatě využít, ať již na běžkách v areálu
Golfového klubu nebo na sjezdovce na
Opálené, kde se i ti nejmenší mohou učit,
jaké to je stát poprvé na lyžích.

PODĚKOVÁNÍ ZA OBECNÍ PLES

S lednem je spjat i začátek plesové se-
zóny a ani v naší obci tomu nebylo ji-
nak. Letošní plesová sezóna startovala
plesem obecním a dle vašich ohlasů
se ples opravdu vydařil. Skvělá hudba
v podání kapely Šajtar pod manažerskou
taktovkou zakladatele kapely Vladimíra
Herberka byla doplněna jako každoroč-
ně cateringovým kolektivem režirova-
ným Radimem Dvořáčkem a v neposled-
ní řadě bohatou tombolou, která byla
vyvrcholením plesu.

Žádná společenská, kulturní ani spor-
tovní akce v obci, stejně jako obecní ples,
se neobejde bez sponzorů. A tak bych
chtěl jménem obce poděkovat všem
majitelům firem: Ostravské opravy
a strojírný s.r.o., Morys s.r.o., CATTA-
LEA, GOLF ČELADNÁ, Beskydské reha-
bilitační centrum Čeladná, SHARP cen-
trum Ostrava, ORMONDE, dále pak rodině
Svobodových z Frýdlantu nad Ostravicí,
pekařství Boček, SKI Opálená, rodin-
nému zahradnictví Otavových, tiskárně
Kleiwachter, soukromým zemědělcům
Jiřímu Kowalikovi, Jaroslavu Chromčá-
kovi, Vladimíru Štefkovi, no zkrátka vám
všem, kteří jste svými poukazy či jinými
dary a službami přispěli ke slavnostní
atmosféře tohoto plesu.

Rád bych si také dovolil poděkovat
za organizaci obecního plesu naší kul-
turní komisi obce pod vedením Martiny
O'Reilly, panu Wozniakovi s kolektivem
za přípravu sálu a tanečního parketu,
firmě Šivic za ozvučení a osvětlovací
techniku v sále, za výzdobu sálu firmě
Radima Dvořáčka a v neposlední řadě
i manželům Kozlovým, bez nichž bychom
si šatnu již ani nedovedli představit.

Velké poděkování patří dětem ze
Základní školy Čeladná pod vedením
Antonína Langra, jejichž vystoupení se
neslo v latinsko-amerických rytmech.

Svěřenci Antonína Langra, taneční pár
Michaela Bajgarová se svým tanečním
partnerem Dominikem Mýlkem, před-
vedli, že si své tituly, které vozí domů
z mistrovství ČR, určitě zaslouží. No a před
losováním tomboly předvedly své umění
tanečnice u tyče – pole dance z tanečního
studia Dance studio Circus!-Ostrava.

Poděkování, ale patří vám všem, kteří
jste svou účastí na plese tuto kulturně
společenskou akci obce podpořili.

PLESÁ SE V CELÉ ČELADNÉ

V lednu jste měli příležitost ješ-
tě navštívit 19. ledna ples Myslivecký
a 26. ledna ples KDU-ČSL. Dále 16. února
jste ještě zváni na ples ODS, následně pak
2. března na tradiční ples našich hasičů
a po něm 3. března na masopustní rej, ale
o těchto akcích ještě určitě budete infor-
mováni samotnými organizátory jednot-
livých akcí.

OSLAVY SENIOR CLUBU

V měsíci lednu slaví také narozeniny
naš Senior club. Letos jsme se s paní
místostarostkou Golovou sešli na osla-
vách jeho 9. narozenin. Oslavenci přijela
popřát i delegace z naší družební obce
Zubrohlavy v čele s panem starostou Bu-
gelom a paní Mokošákovou. Rekapitulace
činnosti, fotky z akcí klubu v uplynulém
roce a skvělá zábava při harmonice
a kytáře se sice malinko natáhla, příjem-
ná atmosféra tím však určitě narušena
nebyla a všichni si odnesli dárek v podobě
skvělé hry a zpěvu všech účinkujících.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

V lednu také proběhla Tříkrálová sbír-
ka, v naší obci se vybralo více než třicet
tisíc korun. Dovoluji si poděkovat všem
štědrým dárcům, ale také malým i vel-
kým koledníkům, bez nichž by se tato
akce nemohla uskutečnit. Peníze nepů-
jdou daleko a část výtěžku půjde Chari-
tě Frenštát pod Radhoštěm na podporu
potřebným.

Měsíc únor bude také bohatý na události.
4. únor je dnem boje proti rakovině. Tato
velmi závažná a častá nemoc má mnoho
příčin, jak propuká, ale také nám ukazu-
je, že mnohdy máme zdraví a předchá-
zení této nemoci nejen v genech, ale i ve
svých rukou a životě, jakým žijeme. Prá-
vě Pařížská charta práv onkologických
pacientů vznikla s cílem zlepšení nejen
samotné léčby rakoviny, ale také proto,
aby přispěla ke zlepšení výzkumu nádor-
ových onemocnění.

8. února pak pořádá základní škola v Če-
ladné v hale při ZŠ Čeladná „Karneval“.
Každá i maličká cena do tomboly potěší
nejen organizátory, ale i výherce.

20. únor je světovým dnem sociální spra-
vedlnosti. Měl by nám připomínat, že zá-
kladními hodnotami, na kterých tento
den staví, jsou solidarita a rovnost. Tato
dvě slova by měla znamenat naprostý zá-
klad hodnot každé společnosti, ale dobře
víme, že ne všude ve světě se stala také
samozřejmou součástí společnosti.

21. únor se stal mezinárodním dnem
boje proti kolonialismu. Je zároveň při-
pomínkou a výročí povstání námořníků
z Bombaje proti britské koloniální nad-
vládě. Tento mezinárodní den se slaví
díky skautské mládeži ze zemí jihový-
chodní Asie.

21. únor je také mezinárodním dnem ma-
teřského jazyka. Na světě se mluví mno-
ha tisíce jazyky a pro určité skupiny lidí
jsou to jazyky mateřské. Mnoha jazykům
také hrozí zánik. Řekneme si, když tímto
jazykem mluví jen úzká skupina lidí, ně-
které nemají ani písemnou podobu, tak
se přeci nic nestane, ale v každém jazyce
najdeme také jedinečné zkušenosti, zna-
losti prostředí, vlivů počasí, mytologií či
počítání nebo vnímání času. To jsou pro
nás všechny obohacující informace, kte-
rý činí lidstvo vzdělanějším a jde o velmi
vzácné dědictví.

23. únor je významným dnem naší obce,
protože se na chatě Dukla koná již
6. ročník „Dukelského dřevorubce“, kte-
rý si určitě nenechte ujít.

Vážení spoluobčané,
přeji všem, kteří se ještě chystají plesat,
či se jinak bavit, příjemnou zábavu. Dě-
tem pak ať co nejlépe využijí sněhové na-
dílky během pololetních i jarních prázdnin.
A těším se, že se společně potkáme
na Dukelském dřevorubci.

Dool fahm

Několik slov k zimní údržbě

Vzhledem k tomu, že sněhová pokrývka se po celý měsíc leden udržela, přidaly se i poměrně tuhé mrazíky a další sněžení, tak se tato klimatická situace pochopitelně projevila i ve sjízdnosti našich komunikací.

Ráda bych opět zopakovala, že občané, kteří mají pocit, že se na údržbu komunikace, která je přístupová pro jejich nemovitost, nedostalo, mají možnost volat na obecní úřad a podat konkrétní požadavek. Prosím, nerozpakujte se kdykoliv upozornit a o údržbu žádat. Firma pana Kowalika, která již tradičně pro obec zimní údržbu zajišťuje, velice ochotně reaguje na jakýkoliv požadavek a snaží se v nejkratším možném času údržbu zajistit.

Zároveň bychom ovšem naše spoluobčany rádi požádali o zajištění

vhodných podmínek, aby mohla být údržba bezproblémově provedena. Na mysli v tomto případě máme zejména nevhodně odstavená vozidla, často zasahující do jízdního pruhu samotné komunikace, v křižovatkách nebo v místech, kde se musí traktor otočit. Pak se stane, že pracovník údržby nemůže i při nejlepší vůli odstranění sněhu, případně posyp, zajistit. Viz přiložená fotka, jedna z mnoha...

Současně prosíme, abyste při odhazování svých vjezdů k domům neházeli sněh zpět do již upravené komunikace.

Děkujeme za trpělivost a pochopení, že je někdy nutné na zásah údržby komunikací počkat. Přirozeně se přednostně uklízejí silnice v centru – k lékařům, nádraží apod. Žijeme v horském prostředí a množství komunikací, které je třeba uklidit, je velké.

za vedení obce

Věra Golová, místostarostka

Budte ohleduplní a neparkujte svá auta do cesty technice, která zajišťuje zimní údržbu komunikací

Sportovní hala má nového správce

Od 1. 2. 2019 bude hala Čeladná spravována ve zkušební době příspěvkovou organizací obce, Základní školou v Čeladné. Zkušební doba je na dobu, než bude schválena nová zřizovací listina školy, zohledňující všechny legislativní změny.

Pro uživatele haly se tímto opatřením nic nemění. Tak jako dosud jim budou chodit faktury za pronájem a užívání haly, které jim bude účtovat Základní škola v Čeladné. V měsíci únoru budou opět zprovozněny webové stránky haly s e-mailovou adresou a funkčním telefonním číslem, na kterém si můžete dělat objednávky na pravidelná cvičení, ale i akce většího rozsahu, např. turnaje. Do doby spuštění nových webových stránek si můžete zajistit cvičení a jiné aktivity v hale na telefonním čísle **605 835 734** a emailové adrese: **hala@zsceladna.cz**.

Obec Čeladná tímto děkuje dosavadnímu správci haly – Technickým službám Čeladná a jejich zaměstnancům, pod vedením pana Wozniaka, za zajištění rozjezdu a udržení provozu haly. Lukáš Wozniak s tímto nepochybně spojil své devítileté nemalé úsilí, ale i osobní čas, za což si mu dovoluji poděkovat na stránkách našeho zpravodaje jménem všech občanů naší obce.

Pavol Lukša, starosta

Hledáme volejbalový tým seniorů

Reprezentanti obce se vypraví na turnaj do Zubrohlavy

Senioři naší partnerské obce Zubrohlava pořádají v pondělí 4. března 2019 již 12. ročník volejbalového turnaje a zvou i tým seniorů a jejich fandů z naší obce.

Prezentace družstev bude od 11 hodin, následovat bude zahájení turnaje. Předpokládáný konec mezi třetí a čtvrtou odpolední.

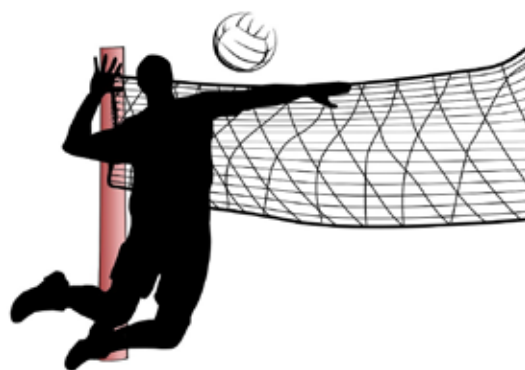
Dopravu zajistí obec Čeladná hasičským autobusem.

Prosím zájemce, aby se přihlásili do

15. února u paní Kaifášové na sekretariátu OÚ Čeladná.

Věřím, že se nenecháme zahánět a i mezi našimi seniory se najdou hráči s chutí a zápallem zaspportovat si pod vysokou stít.

Pavol Lukša, starosta Čeladné

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2019

Děkujeme

Za Vaši štědrost!

CHARITA FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM

Rádi bychom z celého srdce poděkovali všem štědrým dárcům, kteří přispěli na Tříkrálovou sbírku.

Velké poděkování patří také všem malým i velkým koledníkům, bez nichž by se tato sbírka nemohla realizovat.

Díky skupinkám obětavých koledníků se podařilo na **Čeladné** vykoledovat:

37 736,- Kč

Celý výnos nezůstává jenom v naší Charitě, je určen i na další projekty Diecézní Charity, na humanitární pomoc a další projekty pomoci organizované Sekretariátem CHČR.

Charitě Frenštát pod Radhoštěm zůstává 65% výnosu této sbírky.

Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat.

Charita Frenštát pod Radhoštěm
Anna Čechová

Letošní ples KDU-ČSL už je za námi

Měsíc leden je vnímán nejen jako začátek nového kalendářního roku, s tím spojených předsevzetí a odhodlání, co vše budeme dělat lépe a jinak, ale je to také měsíc bohatý na různé společenské akce, zejména pak na plesy.

Ani v naší obci jsme nezůstali pozadu a po 12. lednu, kdy se vši parádou sezónu v obci zahájil již tradiční, mimořádně vydařený Obecní ples, pokračovaly plesy další. Hned následující sobotu byl na programu ples našich myslivců a 26. 1. se konal večírek MO KDU-ČSL. Každá z těchto již tradičních akcí je něčím typická a pro něco vyhledávána.

K plesu místní strany lidové patří neodmyslitelně klasická zabíjačka, kterou připravuje rodina Jarka Chromčáka. Tak jako v předchozích letech byla i letos výborná a mohli jsme se těšit konzumací kvalitních výrobků podávaných na plese. A protože ples je zejména a hlavně o tanci, je třeba zde poděkovat za úžasnou hudební produkci skupině Spectrum – Ivanu Baňkovi a jeho manželce Blance.

Každý, kdo již nějakou akci organizoval a pořádal, ví velmi dobře, že celý úspěch a zdar akce stojí na dobrovolnících a obětavcích. Takže lvi podíl práce nesl na svých bedrech předseda MO KDU ČSL v Čeladné Jirka Běčák s manželkou, manželé Chromčákoví, manželé Magnuskovi, rodina Oršulíkova, Hrachova, Pavliskova, Irenka Štefková... Bohužel, není zde prostor poděkovat všem, kteří se podíleli, zajišťovali, pomáhali a ples také sponzorovali, proto alespoň toto „hromadné“ díky vám všem, kteří jste přispěli finančně, darem či prací ve svém volném čase.

V únoru budou následovat další plesy. Je dobře, že nabídka je pestrá a každý si může zvolit zábavu podle svých představ a požadavků. Vždyť to je také smyslem a zbožným přáním všech pořadatelů – aby na akci lidé nejen přišli, ale také aby odcházeli spokojeni a prožili pěkný večer spolu s dalšími přáteli, sousedy a kamarády.

Věra Golová

„Koukám, jak ten čas letí ...“

Neuplynulo tak veľa času, kedy sme si povedali „do videnia“

Áno, zase sme sa stretli. Spolupráca seniorov obcí Zubrohlava a Čeladná má za sebou už niekoľko spoločných akcií.

Tentoraz sme prijali pozvanie na komorné stretnutie do klubovne v Domove opatrovateľskej služby v tejto obci, ktoré sa konalo k 9. výročiu založenia Klubu seniorov v Čeladnej.

My niečo také ešte nemáme a tak sme sa vybrali na skusy. A ako to skončilo? No predsa, prí-

jemným posedením s našimi rovesníkmi. Našli sme veľa spoločného. Klubovňou sa ozývali pesničky od Jarka Nohavicu i české a slovenské ľudovky. Gitara, husle i heligónky boli nástroje, ktoré nám pripomenuli, že aj v našom veku vek nehrá úlohu a že s našou pamäťou to nie je také zlé.

Ďakujeme za pozvanie a tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutie.

Mgr. Ľudmila Mokošáková
predseda ZO JDS Zubrohlava

Více z „narozenin“ také na str. 10, fotoreportáž na str. 11

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ ČELADNÁ VÁS SRDEČNĚ ZVE

Hasičský Ples

Zahraje RIVIERAS SHOW BAND

VSTUP: 350 Kč ★ SOBOTA 2. BŘEZNA 2019
OD 19:00 H. ★ BOHATÝ BAR, VEČERĚ V CENĚ. REZERVACE: 724 179 160
SPOLEČENSKÁ HALA PROSPER GOLF RESORT ČELADNÁ

MASOPUST

Sraz masek a začátek průvodu ve 14.00 na náměstí

Co se bude dít:

- Průvod tradičních i netradičních masek | Návštěvy hostitelských domů
- Masopustní veselí na náměstí | Veřejný soud a pochování basy
- Raut pro všechny dobré lidi | Prodej masa a drobného občerstvení
- To všechno za doprovodu cimbálové muziky Portáši
- AFTER PARTY V RESTAURACI NA ROZCESTÍ**

Zapojte se nejen do průvodu:

Uvítáme pomoc s výrobou tradičních masek, přípravou a chystáním občerstvení na konkrétní stanoviště. Dobroty můžete přinést také k veřejnému rautu přímo na náměstí od 13.45.

NEDĚLE 3. 3. 2019 • OD 14.00 • ČELADNÁ

Masopustní infolinka: 731 257 554

Srdečně Vás zve obec Čeladná ve spolupráci s občany

Čeladná - únor 2019

KALENDÁŘ AKCÍ

15. 2. – 27. 3.

Alfred Krzemień Beskydy (fotografie)

Beskydské rehabilitační centrum,
Galerie LARA, 9:00 – 21:00

1. 2.

Evergreeny se S. Jerrym

restaurace U Sestřiček, 18:00

1. – 3. 2.

Řízkový gastro víkend

Hotel Prosper

2. 2.

Partnerská jóga

Yoga cafe, 17:00-19:15

3. 2.

Čchi-kung pro ženy

Yoga cafe, 9:00-12:00

5. 2.

Hudební večer s cimbálovkou Polajka

restaurace U Sestřiček, 18:00

8. 2.

Karneval

sportovní hala, 17:00

8. 2.

Hudební večer s retro skupinou REJ

restaurace U Sestřiček, 18:00

8. – 10. 2.

Rybí gastro víkend

Hotel Prosper

12. 2.

Cimbálová muzika Poštár

restaurace U Sestřiček, 18:00

15. 2.

Hudební večer s Liborem Geierem

restaurace U Sestřiček, 18:00

16. 2.

Jógová terapie – zdravá záda (T. Johanna)

Yoga cafe, 10:30-13:30

16. 2.

Společenský večírek ODS

Hotel Prosper, 19:00

15. – 17. 2.

Steakový gastro víkend

Hotel Prosper

17. 2.

Úvod do tradiční Asthanga jógy

Yoga cafe, 9:30-14:30

19. 2.

Swingový večer s LAM Triem

restaurace U Sestřiček, 18:00

22. 2.

Hudební večer s cimbálovkou Portáši

restaurace U Sestřiček, 18:00

22. – 24. 2.

Gurmánský gastro víkend

Hotel Prosper

22. 2.

Řízená degustace vín – Ryzlink a Rulandy ze Slovácké podoblasti

Hotel Prosper, 19:00

23. 2.

Dukelský dřevorubec

chata Dukla, 10:00

26. 2.

Hudební večer s M. Paszem

restaurace U Sestřiček, 18:00

28. 2.

Vlastivědná přednáška:

Znamení lékařů v Českých zemích

V. A. Bochdalek, J. Brod, J. Broul, F. Burian, M. Fára

BRC, salónek AD Lara, 18:30

Připravuje se v březnu:

2. 3. Hasičský ples

Prosper Golf Resort, 19:00

3. 3. Masopustní rej

sraz masek na náměstí, 14:00

4. 3. Diashow Jiřího Kolbáby (ostrov Bali)

Prosper Golf Resort, 19:00

Obecní ples zahájil sezónu čeladenských

Sportovní hala se proměnila na plesový sál opravdu dokonale

Hosty vítal starosta, místostarostka i farář Mariusz Roszewski

Hudba kapely Šajtar zaplnila taneční parket od prvních okamžiků

Starosta Pavol Lukša si tentokrát vyzkoušel roli moderátora

O úvodní předtančení se postaraly děti z čeladenské školy

Nastal čas první večeře. Opět lahůdka z dílny týmu Radima Dvořáčka

Michaela Bajgarová a Dominik Mílek - fakt umí!

Čeladenská plesová premiéra: tanec u tyče

bálů: skvělá zábava, jídlo i program

Chystá se druhá večeře. Raut plný skvělých pokrmů a chuťovek

Organizaci plesu měly pevně v rukou členky kulturní komise

O lístky do tomboly byl mezi hosty velký zájem

Před půlnocí: taneční parket se zaplnil do posledního místa...

...a hosté si zábavu opravdu užívali v neformálních skupinkách...

...i skvěle vyladěných tanečních párech

Hlavní hity tomboly? Pivo a brambory!

Druhá cena: televize. Pak ještě přišel na řadu tradiční moped!

Jak pochopit kávu? K tomu se musíte propít,

říká Tereza Karkošková, od listopadu obyvatelka Čeladné. Pracuje v pražírně kávy a ve volných chvílích provozuje svůj „espresso bar on the road“.

Většinou děláme rozhovory se zasloužilými Čeladňany, vy jste se ale do obce přistěhovala doslova před pár dny...

Jsem z Ostravy a tady jsme měli kamarády. Když odjížděli z práce domů do Čeladné, tak vždycky říkali, že si připadají, jako když jedou na dovolenou. Tak jsme tady taky něco s přítelem hledali, až najednou ti naši kamarádi volali, že se uvolnil byt přímo v jejich baráku. To bylo vloni v listopadu – a pak už to šlo šupem: v úterý jsme se šli na byt podívat a ve čtvrtek jsme se stěhovali.

Jak se stěhuje „z Ostravy na dovolenou“?

Stěhování bylo docela hrozné. Přítel je fotograf, a protože měl zrovna práci, tak jsem všechno nastěhovala s mým tátou a pak celý víkend šúrovala.

A pak jste hned začala pracovat a vůni své kávy si podmanila Čeladnou.

To byla další náhoda. Kamarádi mi řekli, ať jdu na rozsvěcování vánočního stromu, že je to taková příjemná sranda akce. A mě napadlo, že bych zkusila prodávat kafe. Tak jsem oslovila radnici a hned mi vyhověli a dali kontakt na pána, který řeší elektřinu a techniku.

Jak jste si první akci v Čeladné užila?

Asi podobně jako to stěhování – hrozně. Byla strašná zima, hodně foukalo, třáslý se mi ruce. Už jsem si říkala, že to nevydržím, ale kousla jsem se, hlavně proto, že lidi byli skvělí. Za dvě hodiny jsme toho udělali strašně moc, ale pak jsme zabalili vozík a šli domů promrzlí jako rampouchy. Slyšela jsem, že v dubnu bude na náměstí Vítání Velikonoc, to už by mohlo být tepleji...

Pojďme k tomu, proč jste si pro rozhovor vybral právě vás – jste asi nejzkušenější člověk v Čeladné v oboru „vaření kávy“. Jak jste se k tomu dostala?

Ve dvaadvaceti jsem začala dělat brigádu v kavárně, a tam jsem vypila svoji první kávu... No kávu, bylo to laté, což je hodně mléka, jedno espresso a do toho nějaký sirup, karamel nebo vanilka. Ale postupně jsem se v tom naučila se chodit, až jednou přišel obchodák z pražírny La Boheme Cafe, že za sebe hledá náhradu. Další náhoda. Tak jsem začala jezdit do Vítkova, kde se naše pražírna nachází, a kde jezdím dodnes.

O ČELADNÉ

„Je to bomba, jsem naprosto nadšená. Přesně jak říkali kamarádi. Kór ten sníh. Je to hrozně příjemné, vracet se do klidu, špinavou Ostravu vyměnit za nádhernou čistou vesnici. Zvykla jsem si asi tak za tři týdny, teď už jsem v Čeladné úplně doma.“

Tereza Karkošková ve svém mobilním kávovém baru. Může dorazit i na vaši párty...

Pražíte kávu?

To ne. Moje pozice se jmenuje obchodní zástupce, ale já tomu tak neříkám. Obchodního zástupce si představuji jako kravatáka s laptopem, který pořád něco nabízí a hledá nové akvizice. To musím taky, ale hlavně řeším kvalitu. Takže zákazníkům říkám, jak nastavit mlýnek, jak kafe připravovat... Mám na starosti celou Moravu, ale není to o tom, že bych musela být v každém podniku. Naše káva je jiná, prémiová, takže ani nechceme být všude.

TURKA NEBO NESKU?

Většina lidí má nejradyji turka nebo „nesku“ s mlékem a dvěma cukry. Jak je chcete naučit pít opravdu dobrou kávu?

Tak jako jsem se to naučila já. Teprve v pražírně jsem přišla na to, co lidi neví: Že káva je fakt ovoce, může chutnat na x způsobů, že záleží na kvalitě zrna, na pražení... Je vlastně hodně podobná vínu, stejná odrůda chutná každý rok jinak.

Tak začneme s tím, že káva je ovoce.

Představte si českou třešeň s peckou. Na kávovníku ta pecka, to je kafe, to drahé kafe, za které platí lidi neskutečné peníze, teď myslím i nás jako pražírnu, když ty „pecky“ vykupujeme.

Jak se káva kupuje ve velkém?

Většinou na burze, ale naši pražírnu odlišuje to, že náš majitel jezdí nakupovat i přímo do zemí, kde se káva pěstuje. Za ty roky si vytvořil spoustu kontaktů a doteďka máme farmy, které spolupracují jen s námi.

Odkud kávu berete?

Z Etiopie a dalších afrických zemí, ze střední a jižní Ameriky a něco málo z Indonésie.

A jaký je rozdíl, jestli si koupím kávu ze supermarketu nebo tu vaši?

Káva má dvě základní odrůdy, které známe – arabicu a robustu. Arabica je úžasná, má až 170 chutí od švestky a maliny až po dřevo, roste ve velkých výškách a je drahá. Kdo se ji napije poprvé, většinou mu nechutná... Tak tuhle prodáváme my.

Aha, takže tu, co napoprvé nechutná... Co ta druhá?

Druhá odrůda se jmenuje robusta. Není náročná na pěstování a pro kávový svět je nudná. Primárně se přidává do espresso směsí, aby byla káva hutnější a čokoládovější a aby chutnala lidem, kteří nejsou zvyklí, jak opravdová káva chutná. Ono to zní blbě, ale je to tak.

Proč teda ta lepší káva lidem nechutná, teda aspoň ne hned napoprvé?

Káva je ovoce – a ovoce má spoustu chutí. Kyselých, nasládlých, květinkových – prostě rozmanitých, které musí člověk objevit.

Takže to, co si kupujeme v běžných obchodech, to je robusta.

Ano, takzvaný český turek, běžné espresso blendy nebo všechny rozpustné kávy, to je robusta. Poznáte ji mimo jiné podle toho, že je mnohem levnější. Průměrná cena výběrové kávy v pražírně je 700 korun za kilo bez daně, v obchodě ji pořídíte do dvou stovek.

FUJ, TO JE KYSELÉ

A co mám dělat, když jsem například milovník Nescafé, aby mi začala chutnat arabica?

Člověk se k tomu musí propít. Když se setkám

se zákazníkem, který pije kávu z obchodu, tak mi většinou řekne: Fuj, to je kyselé. Ale postupem času se k tomu lidi fakt propijou. Nejdříve jim připravím espresso blend, což je trochu výraznější, a pak třeba Etiopii, která má lehké tělo, je hodně kyselé nebo acidní, jak říkají znalci, má květinovou chuť, je v ní cítit jasmín, citrónová tráva... A když už je pak člověk zkušenější a já mu řeknu, co má cítit a on to tam cítí, tak je z toho nadšený.

Počkejte, vy opravdu cítíte v kávě květinu nebo jasmínovou trávu?

Káva chutná podle toho, kde je vypěstovaná. Když vám dám Brazílii, tak bude vždycky čokoládová, kakaová, minimum acidity, výrazné tělo. Salvádor má střední tělo, je taky čokoládový, ale na konci má chuť červeného rybízu, která tak trochu příjemně štípne. Nicaragua je naopak jahodová, s lehoučkým tělíčkem, smetanová.

O ZÁVISLOSTI

Kolik káv jste musela vypít, abyste se k tomuhle propila?

Nooo – hodně. Ráno vstanu a připravím si filtr, tak tři deci. Když jsem v kanceláři a pracuji celý den u počítače, tak se to blíží k litru. Ale pokud jezdím k zákazníkům, tak u nich kafe spíš jen ochutnávám, nastavujeme mlýnky...

Existuje závislost na kofeinu, nebo ne?

Pokud mám soudit podle sebe, tak ano. Myslím, že já už závislá jsem.

A není to nebezpečné – vypít za den litr kávy?

Tělo už je na to zvyklé a nedělá to se mnou to, co s nováčkem. Navíc arabica obsahuje mnohem méně kofeinu než robusta, přibližně o polovinu. Ale samozřejmě záleží na člověku, každý to má jinak.

Co mám udělat, když si chci opravdu dobrou kávu připravit doma?

Vyhodit kávovar? Ty, které vám udělají fakt dobrou kávu, jsou dražší. Když si domů koupíte kávovar za 5 nebo 7 tisíc, tak to kafe nebude nikdy chutnat jako z profi kávovaru.

Ani když bude značkový?

Nejde o značku, ale o to, jak je stroj mechanicky postaven. Například na espresso je ideálních cca 26 sekund, ale v domácím kávovaru je to tak polovina. Tím pádem se káva správně nevyextrahuje, nebude to mít tělo.

Takže musíme hledat dobrou kavárnu?

To není třeba. Na domácí přípravu doporučuji alternativní způsob přípravy kávy – filtry. Stačí si koupit příslušenství, které je mnohem levnější než kávovar, například V60, Chemex či Aeropress, k tomu filtry, ruční mlýnek a varnou konvici s nastavitelnou teplotou. To je důležité, ideální teplota vody pro přípravu filtrů je kolem 96 stupňů.

JAK SE POZNÁ DOBRÁ KÁVA

A jak poznám, která káva je dobrá?

Výběrová káva musí splňovat určité parametry. Pro laika jsou důležité informace na obalu kávy, takový rodokmen: Jak se jmenuje, z jakého regionu pochází, způsob zpracování, pododrůda, chuťový profil, datum pražení. Podle toho poznáte, že jde o výběrovou kávu. V normálních obchodech budete mít na obalu jen nápis Espresso, směs arabica – robusta, většinou tam není ani datum pražení, což je velmi důležité a musí ho obsahovat každá výběrová káva.

Takže turka zavrhuje?

Český turek – proč ne? Turek není špatná příprava kávy. Jen je třeba kávu zalít vodou o příslušné

YOGA CAFE A JURÁŠEK

Kávu z pražírny La Boheme Cafe dělají v Yoga Cafe na čeladenském náměstí a na Juráškově v Kuncicích.

„V Česku je strašně moc úžasných hotelů a restaurací, které mají v kávě docela velké rezervy. Nabízí kvalitní jídlo, alkohol, ale kafe ne.“

teplotě, nechat tři čtyři minuty extrahovat a pak oddělit kávu od lógru, pak to může být úžasně kafe – samozřejmě vše záleží na tom zrníčku. Největší problém je v tom, že káva nesmí zůstat dlouho v kontaktu s vodou, protože po nějaké době se začnou uvolňovat třísloviny, které nejsou vhodné pro žaludek ani pro chuť té kávy.

A co instantní káva?

To fakt nevím, já jsem rozpustnou kávu asi nikdy pořádně nezkusila. Ale rozhodně nechci říkat, že by to lidi neměli pít, každý má rád něco. Ale nabídla bych jim, aby zkusili, že káva může být fakt jiná.

Jak vznikl váš mobilní kávový stánek?

Když kamarádka chystala svatbu, zeptala se mě, jestli nemůžu obstarat kávovar. Stalo se, měli jsme půjčenou jednopáku. A na svatbě to mělo obrovský úspěch.

Tak jste se rozhodla, že budete dělat kafe na svatbách?

Na svatbách a všude možně, kde se to líbí. Oslovili jsme kamaráda truhláře a navrhli stánek. Chtěla jsem ho mít tak, abych ho mohla sama rozložit, postavit a pak zase dát zpátky do mého hatchbacku, ale to se nakonec úplně nepovedlo. Těch věcí je hrozně moc – barely, mlýnek, kávovar a spousta dalšího vybavení.

A jak jste spokojená – myslím s tím stánkem?

Mám za sebou první sezonu, asi 30 akcí. Je to super, lidi si koupí kávu, chtějí si popovídat, zajímá je, jak kávu připravuju, o jaký druh jde. Ještě se mi nestalo, že by někdo přišel a začal nadávat, že se to nedá pít. Vykouzlím jim latte art, to je vlastně malování do kávy, takže jsou nadšení už z toho vzhledu kávy.

A kam pojedete letos?

Kam si mě pozvou. V kalendáři už mám pár víkendů obsazených, tak se těším. Třeba se ozve i někdo z Čeladné, abych to neměla daleko. No a do jara musím ještě provést nějaké úpravy, hlavně opravit střechu – je z polykarbonátu a když prší, občas mi tam zatéká.

Vladislav Sobol

Kvalitní kávu poznáte podle „rodokmenu“, který je uvedený na obalu

PROGRAM NA ÚNOR

Zdravotní cvičení

skupina I - úterý 9:00–11:00

skupina II - čtvrtek 9:00–10:00

Posezení v klubovně, společenské hry

úterý 14:00–17:00

Všehomix (st 6. a 20. 2.) 15:00–17:00

Kurz angličtiny pro mírně pokročilé

(čtvrtek 7. a 21. 2.) 10:30–12:30

ÚNOROVÉ AKCE

Fotománie 2018

čtvrtek 7. 2., 15:00

Další pokračování klubových posezení s promítáním fotek a vzpomínkami, tentokrát na akce v roce 2018. Závěrem vybere fotku roku 2018. Vstupné se nevybírám.

Zimní cesta do Stodoly

čtvrtek 14. 2., 13:30

Společná vycházka podél Čeladenky s cílem v restauraci Stodola. Sraz ve 13:30 před DPS, návrat dle situace. Méně zdatní mohou použít bus ve 14:03 od Prosperu (zpět pak od Sokolovny 15:53, resp. 17:40). V případě nepříznivého počasí bude náhradní program v klubu od 14:00.

Hovory s lékařkou

čtvrtek 21. 2., 15:00

Pokračování zdravotněho cyklu přednášek. Tentokrát se bude hovořit na téma: Imunitní systém v boji se záněty či rakovinou. Přednášet a besedovat bude jako obvykle paní MUDr. Andrea Glosová. Vstupné se nevybírám.

Na úsvitu českých dějin 5

čtvrtek 28. 2., 15:00

Volné pokračování přednáškového cyklu paní Jany Bártové o vzniku a historii zemí koruny české. Nosné téma: Přemysl Otakar I. a jeho syn Václav I. Vstupné dobrovolné.

Masopust

NEDĚLE 3. 3., 13:30

Masopustní průvod uvítáme před DPS v cca 15:00–15:30. V klubu se budeme scházet od 13:30, kdo se bude chtít zúčastnit a případně přispět nějakou dobrotou či pitím, je srdečně vítán. Posléze se přesuneme na náměstí k pochování basy.

Klubovna je v přízemí DPS.

KONTAKT: petr.bernady@seznam.cz

737 532 227 731 505 585

WWW.SENIORICELADNA.CZ

Klub seniorů slavil devítku

Devět let uplynulo jako voda

A léta běží, vážení... Koncem ledna jsme si připomenuli deváté výročí provozu klubu. Pravda, někteří ze „zakládajících členů“ již nejsou mezi námi, někteří již do klubu chodit nemohou, tak to bohužel v životě je ... Nicméně zase se objevili jiní a klub žije, troufám si říci, v pozitivním duchu.

A když na to přijde, dovedeme se docela nekonformně odvázat a bavit. Nezapomínáme na naučné a vzdělávací programy, abychom nezakrněli, a též na cvičení a vycházky, abychom nezatuhli. A tak si navzájem popřejme další krásné chvíle a zážitky v klubovém společenství. Nutno vřele poděkovat obci Čeladná za její všestrannou podporu a také nutno vzpomenout společnost Čeladná Services s.r.o. a její šestileté provozování klubu (2010–15). Velké díky také všem zainteresovaným, jež se různými formami podíleli a podílejí na životě klubu.

Do desátého klubového roku jsme vstoupili docela svižně, však posuďte sami.

MODRAVÝCH DÁLEK VOLÁNÍ

Tak se jmenoval novoroční koncert ostravského uměleckého sdružení Quo vadis (Ludmila Zálesná – zpěv, Zdeněk Lánský – housle, Jaroslav Domanský – klavír). Zazněly převážně slavné písně z předválečného období minulého století (Noční motýl, Když jsem kytici vázala, Růžová krinolína aj.) a také instrumentálky houslí s klavírem. Zážitek to byl moc pěkný.

NOVOROČNÍ PROBUZENÍ S PEPINEM

Náš oblíbený ostravský hudební bard pan Josef Seifert opět nezklamal a měl zásadní podíl na příjemném hudebním odpoledni.

Zastavení na cestě do Kněhyně

Umělecké sdružení Quo vadis z Ostravy

ZIMNÍ CESTA DO KNĚHYNĚ

V lehkém mrazíku (ale bez větru) jsme podél Čeladenky dokráčeli k restauraci Kněhyně a spolu s dalšími dorazivšími busem jsme zde k naší spokojenosti strávili pohodový čas. Zpět už busem všichni, bo přimrzlo.

KOUKÁM, JAK TEN ČAS LETÍ...

S tímto sloganem již tradičně slavíme klubové narozeniny. I tentokrát jsme se sešli v hojném počtu, opět si k návštěvě klubu udělali čas pan starosta Pavel Lukša s paní místostarostkou Věrou Golovou, pozvání přijal také duchovní správce P. Mariusz Roszewski, dorazila delegace ze spřátelené obce Zubrohlava (SR) v čele s panem starostou Pavlem Bugelom, přišli také naši příznivci pan Petr Andrlé s paní Andreou Adamovou

a další. Prošli jsme si slovem a obrazem průběh roku 2018 a posléze sehráli pár improvizovaných výstupů za aktivní účasti některých přítomných. Načež se rozezněly harmoniky, kytary, housle a společně jsme zpívali až do večera. Akce to byla parádní, velké díky všem. Veškeré dění zaznamenával pan Vladislav Sobol coby náš dvorní fotograf stěžejních akcí (viz. jeho fotoreportáž na str. 11).

JEŠTĚ NA PROGRAMU...

Po uzávěrce tohoto čísla nás ještě čeká přednáška paní Jany Bártové z cyklu Na úsvitu českých dějin (Přemyslovci). Únor bude, dá se říci, programově poklidný, nicméně hned první březnovou neděli přivítáme masopustní průvod... Přijměte pozvání na naše další klubové akce.

Petr Bernady

Pepino dostává odměnu za dobrou práci

Senior club oslavil deváté narozeniny

Akcí čeladenského Senior clubu se každý rok zúčastní až 80 lidí. Mnozí z nich přišli ve čtvrtek 24. ledna oslavit už 9. výročí založení klubu. Akce se protáhla z plánovaných dvou na více než čtyři hodiny...

Skupinové foto účastníků (těch, kteří vydrželi do konce) narozeninové „párty“, která se vydařila opravdu mimořádně

Úvodní slovo „šéfa“ Petra Bernadyho a gratulace předsedkyně partnerské Jednoty důchodců ze Zubrohlavy Ludmily Mokošákové

Ze Zubrohlavy přijela početná delegace. Zleva Ludmila Mokošáková, zastupitelka a předsedkyně kulturní komise Zlatica Gereková, místopředsedkyně Jednoty Helena Druneková a starosta Pavol Bugel

Přípitek faráře Mariusze Roszewského

Všichni si popřáli vše dobré a hodně štěstí...

...vždyť na Titanicu prý byla většina zdravých

Jedna z „kulturních vložek“ v podání Petra Bernadyho a Lubomíra Janírka

Slováci i starosta s místostarostkou perlili...

...a svými vtipky bavili všechny přítomné

Zábava pokračovala déle, než bylo v plánu

SLOVO ŘEDITELKY

Zdolávat
a zlepšovat

Možná to není jen naše heslo, ale redukce veškeré naší činnosti a snažení. Škola je místem, kde jsou kumulovány překážky a výzvy k jejich zdolávání. Všichni se snažíme a radujeme se, když nám zdolávání jde podle našich představ.

Naši žáci právě dostali vysvědčení za první pololetí. Mají známky, jednoznačnou zpětnou vazbu. My dospělí tak jednoznačnou zpětnou vazbu nemáme. Sledujeme, jak co funguje, sledujeme spokojenost/nespokojenost všech kolem nás. Hledáme, jak jinak, lépe...

Co nového připravujeme?

VZDĚLÁVÁNÍ:

Od příštího školního roku začneme postupně zavádět do výuky nejnovější řadu učebnic anglického jazyka vydávaných v Oxfordu – Let's Explore. Rozhodli jsme se pro nové zpracování jednodenního celoškolního projektu Den Země. Obsah nového zpracování jsme vtěsnali do názvu: „Nejsme tady sami, žijí spolu s námi“ a jeho první realizace projde supervizí zástupce organizace Člověk v tísni, která sleduje, jak si vedou nositelé titulu Světová škola.

VÝCHOVA:

K řadě výchovných besed přidáme znovu besedy o šikaně. Je třeba opakovaně učit žáky odlišovat, co šikana je a co není, jak se správně zachovat...

ZDRAVÍ:

V únoru začne ve škole fungovat automat na mléčné výrobky, příspěvek ke zdravým školním svačinám.

ZÁJMOVÁ ČINNOST:

Nabízíme nově kroužek šachů, sborové zpívání, kroužek Věda nás baví nabírá nové členy a kroužek deskových her právě zahájil činnost.

Hledáme, zkoušíme, nabízíme. Občas se stane, že se nedostaví očekávaný zájem či ocenění, ale to patří k životu. Ztotožňujeme se s názorem spisovatele Arthura C. Clarka: „Jestli najdeš v životě cestu bez překážek, určitě nikam nevede.“

Jana Satinská

S rodiči se neválčí,
ale spolupracuje

V rámci prevence rizikových forem chování se v úterý 8. ledna uskutečnila beseda pro rodiče žáků naší školy na téma Nebezpečí šikany.

Přednášku vedl ředitel bílovického spolku Poradna pro primární prevenci Tomáš Velička, se kterým škola spolupracuje již několik let. Rodiče se seznámili se základními pojmy a formami šikany, či typologií obětí a agresora. Pozornost byla věnována také kyberšikaně, která se s nárůstem užívání multimediální techniky začala objevovat již u velmi malých dětí. Každý rodič by si měl uvědomit, že v okamžiku, kdy dá svému dítěti do ruky chytrý mobilní telefon, je jen malý krůček k tomu, že se s některou formou nevhodného chování prostřednictvím mobilních aplikací setká a bude jí muset čelit.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Naším cílem je působit v oblasti prevence rizikových forem chování nejen na žáky, pro které připravujeme během celého školního roku rozmanité programy, ale také na rodiče, jejichž spolupráce je pro nás nesmírně důležitá, a kteří nám v rozklíčování někte-

rých náznaků případné šikany mohou být velmi nápomocní.

VŽDY VĚDĚT, JAK REAGOVAT

Během setkání byl dán prostor také rodičům, kteří se měli možnost zeptat na vše, co je v oblasti rizikových forem chování zajímavé. Věříme, že rodiče, kteří se besedy zúčastnili, se dozvěděli vše potřebné, co by jim i jejich dětem mohlo pomoci při případném řešení rizikové situace správně zareagovat.

MM

Ředitelka ZŠ uvádí ředitele Poradny pro primární prevenci Tomáše Veličku

Připomněli jsme si Pochodeň číslo 1

ANEB VÝZNAMNÉ DNY V LETOŠNÍM KALENDÁŘI

Není to ještě tak dávno, kdy se za námi definitivně zavřely dveře s nápisem – cedulkou: Rok 2018. S jejich zaklapnutím se na pomyslnou poličku dějin usadila řada událostí, které se buď v onom osmičkovém roce staly, nebo naopak byly oprášené, neboť jsme si je chtěli více či méně připomenout. A že jich nebylo málo! Nemusí se totiž vždy jednat jen o historicko-politická výročí. Ptáte se proč? Jednoduše proto, že každý z nás má i osobní – soukromá výročí. Taková, která pro něj mnohdy mnoho znamenají a okolí o nich ani nemusí vědět...

Památku Jana Palacha jsme si připomněli rozhlasovou relací i velkou nástěnkou

Ale konec úvahám! Již jsme vkročili do dveří nových, nablýskaných, vonících novotou... A ještě než jsme se naučili bez překlepů psát jejich nový nápis – letopočet končící devítkou, už na nás z jedné poličky vykukuje první významný den (nepočítáme-li státní svátek – Den obnovy samostatného československého státu) tohoto roku. V jeho datu je navíc již kulaté číslo! Bohužel, nejedná se o žádnou veselou událost, ba naopak. Šestnáctý leden = Den památky Jana Palacha. Mladší žáci se ptají: Kdo to byl?

ROZLASOVOU RELACI PŘIPRAVILI ŽÁCI

Pro ně a pro všechny ostatní je ve škole vždy připravena rozhlasová relace, která událost přijatelně vysvětlí a ozřejmí. Tentokrát se do ní svým způsobem zapojili i nejstarší žáci. Zpracovávají totiž na téma Palach projekt. Komu rozhlas nesta-

čí, může si prohlédnout a přečíst další informace na nástěnce na chodbě II. stupně. Nejsou jen o Pochodni číslo 1. Je tam i vzpomínka na Pochodeň číslo 2 z našeho kraje. Na Jana Zajíce z Vítkova, který Jana Palacha následoval o měsíc později – 25. února 1969.

JAK JE TO SE ČTENÍM

Je již všeobecně známo, že současná generace dětí četbu příliš nemiluje. My je však přesto číst nutíme. Úkoly z čtenářské gramotnosti jsou jednak součástí ministerských výstupních testů žáků deváté třídy, jednak i přijímacích zkoušek. Žáci osmé a deváté třídy tedy čtou. Musí, úkol je na známky. Mají před sebou text Zemřít za ostatní. Jsou soustředění, pracují, přemýšlí, vyhledávají informace, porovnávají je s textem. Vybírají správnou odpověď z jednotlivých možností. Práci

si kontrolují, odevzdávají. V následující hodině obdrží ohodnocenou práci. Nyní opravují společně s vyučující. Podle pokynů hledají v textu, co „nebylo“ vidět. A opravdu! Ta informace v zadání skutečně je! Chce to však číst ještě lépe a hlavně pozorněji. Někteří si říkají: „Já jsem b...!“ Naštěstí jich není mnoho. Práce s textem o Janu Palachovi a Janu Zajícovi se žákům vesměs povedla. Na závěr hodiny zhlédnou krátký dokument o Janu Zajícovi a poslechnou si verše, které napsal...

DŮLEŽITÁ VZPOMÍNKA

Tak proběhla na naší škole vzpomínka na 50. výročí od smrti, která měla probudit národ z prohlubující se letargie a také připomenout Palachův týden před třiceti lety. Tedy další výročí, které letos také v poličce dějin oprášíme.

„Než užiješ alkohol, užij svůj mozek“

V tomto duchu se nesl další výukový program v rámci prevence rizikových forem chování, který jsme tentokrát připravili pro žáky 6. tříd ve spolupráci s lektorkou Marií Ručkovou.

Na besedě, která se konala 9. ledna, se žáci zábavnou formou seznámili s tím, co to vlastně alkohol je, ale také s problémy způsobené touto návykovou látkou, s možnými následky a především s postojem vedoucím k zodpovědnému zacházení s alkoholem.

O alkoholu s lektorkou Marií Ručkovou

Program doplnila rozhodovací hra, diskuze i kvízové otázky, ve kterých si žáci porovnali své znalosti. Ačkoliv je alkohol běžnou součástí naší společnosti, jedná se o psychoaktivní látku, která mladý organismus významně ohrožuje a jeho užívání může mít vážné následky. Proto se snažíme i v této oblasti naše žáky dostatečně informovat a vysvětlit jim, že jejich dospívání se bez užívání alkoholu a dalších návykových látek určitě obejde.

MM

LM

S osmáky a deváťáky nejen o sexu

„Pohled sám na sebe a vztah já a ty“, „Plodnost v životě dvojice“, „Plánované rodičovství“, „Zdravá integrace sexuality“ – to jsou témata, nad kterými se zamýšleli a debatovali s lektorkou organizace „Škola osobního života“ žáci osmé a deváté třídy.

Na besedách mluvili o potřebě prožívat vztahy, o zralé lásce, o sexualitě. Na drobných příbězích z praxe hledali klíč, jak budovat kvalitní a perspektivní vztah. Probírali úvahy o možnosti plození dětí, které spojili se školním učivem biologie o pohlavní soustavě, o oplodnění, těhotenství a vývoji dítěte. Hovořili o odpovědném přístupu k plodnosti, rodičovské roli i o tom, jak může výběr partnera zásadně ovlivnit budoucí život mladého člověka. Otevřeně probírali fakta o lidské sexualitě, s tím, že odpovědnost spočívá ve výběru partnera a ve způsobu sexuálního chování, včetně upozornění na negativní následky rizikového chování a zdravotní dopady samotného předčasného sexu.

PP

Besedy v režii Školy osobního života

Téma čeladenské teenagery zaujalo

Dopisy do starého železa nepatří

V současné době zřídka vidíme někoho zvednout tužku a napsat dopis. Kvůli pohodlí a jednoduchosti textových zpráv či e-mailů tento typ komunikace téměř vymizel.

Avšak pamatujete si na tu chvíli, když jste ve schránce našli ručně psaný dopis, vběhli jste rychle domů, abyste si jej mohli přečíst? Ta představa, že Vám někdo věnoval tolik osobního času a energie, aby napsal pár řádků milých slov právě pro Vás.

ZDRAVĚJŠÍ NEŽ KLÁVESNICE

Studie ukázaly souvislosti mezi psaním rukou, vývojem mozku a poznáním, které zvyšují nervovou aktivitu více než psaní na klávesnici. Tak jako se učení z poznámek psaných vlastní rukou prokazuje jako efektivnější pro studenty, tak i tvorba vlastního psaníčka zůstane v naší mysli a paměti déle.

DOPISY Z VIZOVIC, TŘEBÍČE I ŠUMAVY

Holky a kluci z druhé třídy už umí psát všechna písmena, už ví, jak vypadá začátek a konec věty. Tak to je nejvyšší čas začít psát dopisy! A ve školní družině si to mohou vyzkoušet všichni. Zapojili jsme se totiž do dopisování si s jinými školními družinami. Napsaly nám děti z Vizovic, z Liberce, z Třebíče a také k nám dorazil dopis ze staré šumavské obce Zbytiny. Vždycky se všichni moc těšíme na rozbalování obálky a hlavně na to, co je uvnitř. Býváme zvědaví, jak to v daném místě vypadá a jsme moc rádi, když si můžeme přečíst dopis a prohlédnout

Takhle to vypadá v Zoo Liberec

pohlednice, fotografie či prospekty z jiných měst.

MAPA DOPIŠŮ

V družině máme mapu, kde si označujeme místa, odkud dopis přišel. Pak společně tvoříme odpověď, kreslíme obrázky, pohlednice, vybíráme fotografie. Už také víme, čím vším se může Čeladná pochlubit a co jinde nemají. No a nakonec vše zabalíme do obálky a jdeme s dopisem na poštu.

Víte o tom že, vědci odhalili fakt, že kreativní psaní úzce souvisí s lepší náladou, snížením stresu a zlepšením celkového zdraví? Nechcete si to také vyzkoušet, znovu ručně napsat dopis? Třeba nebudete muset tak často běhat do lékárny...

Mar.

Z dopisů od dětí z Liberce jsme měli velkou radost

Odborná příprava na „novou chemii“

V rámci projektu OKAP se mi naskytla možnost absolvovat další vzdělávání pedagogických pracovníků na Ostravské univerzitě, katedře chemie s názvem „Nové trendy v chemickém vzdělávání“.

Kurzy jsou vedeny renomovanými odborníky – chemiky – přímo z katedry chemie. V důsledku změny v legislativě, týkající se omezení laboratorních prací pro žáky ZŠ (z důvodu nemožnosti práce s chemikáliemi), jsem byla z prvních kurzů nadšená. Nic se neří tak horké, jako se uvaří, a tak jsem byla ráda, že zvítězil zdravý selský rozum, a že nakonec snad pokusničit přece jen budeme.

V prvních kurzech jsme se seznámili s jednoduchými bezpečnými pokusy s domácími chemikáliemi, zaměřenými na látky kolem nás – vodu, jedlou sodu, sodu, mléko, přírodní indikátory...V dalším kurzu jsme měli možnost srovnat školní a profesionální laboratorní techniku např. při analýze vody, propustnosti UV záření u slunečních brýlí nebo jsme měli možnost si ověřit, zda ochranný faktor u opalovacích krémů opravdu odpovídá údajům výrobce. V dalších kurzech nás čekají příklady využití softwaru pro kreslení molekul a jejich modelování a závěrečný workshop.

Už se všichni těšíme na novou chemickou učebnu i na pokusy, které v ní budeme provádět

Laboratorní pláště už máme nakoupené a teď už jen zbývá začít konečně stavět. Už se moc těšíme na nové prostory, odbornou učebnu, laboratoř a také kuchyňku, neboť

stávající prostory jsou již zcela nevyhovující a zastaralé. Snad vše půjde rychle a žáci se brzy dočkají.

JB

„OKAP“ – dílny potřetí

O tom, co je to projekt OKAP, již podrobně informoval zástupce ředitelky Jiří Kapsa v předchozích vydáních zpravodaje.

Lednového OKAPu se zúčastnili žáci sedmé třídy. Stali jsme se znovu hosty Střední školy řemesel ve Frýdku-Místku, tentokrát oboru elektro. Byla jsem mile překvapena, jak pečlivě byli ve škole na naši návštěvu připraveni. Pod bedlivým okem studentů mohli žáci pracovat s nástroji, se kterými se mnozí ještě nesetkali. Bylo na nich vidět,

jak jsou při práci s pájkou jejich první spoje nejisté, ale brzy získávali určitou přesnost a jejich výrobek, který si odnesli, byl funkční. Určitě potěšil i jejich rodiče – konečným výrobkem byla siréna.

Jak mám dál pokračovat? Sedím nad čistým listem papíru a mé myšlenky se rozkutálely do minulosti, ale i do současnosti a snad i do budoucnosti. Neustále chceme, aby se ve světě mluvilo o „zlatých českých ručičkách“, o dovednostech českých lidí, ale nějak ta naše dovednost a nápaditost upadá. Není zájem o tradiční učební obory, rodiče se mnohdy stydí říct, že jejich dcera nebo syn se učí řemeslu. A zase mne napadá jedno staré české přísloví: „Řemeslo má zlaté dno.“

Do roku 1948 bylo pravidlem, že se firma předávala po rodové linii, např. když otec byl pekař, tak se předpokládalo, že i děti budou pokračovat v tomto řemeslu, rozšiřovat výrobu a udržovat kvalitu výrobků. Po roce 1948 bylo soukromé vlastnictví zrušeno a tím byla zpřetrhaná několikagenerační tradice řemeslníků, ztratilo se povědomí dobrého jména. Řemeslníci pod hlavičkou různých

státních firem byli v anonymitě a nějak se vytratila hrdost na jejich práci. Dnes v televizi s obdivem sledují lidi, kteří se vrátili k původnímu řemeslu svých předků a s velkým úsilím se ho snaží pozvednout na původní kvalitní úroveň.

Dávejme tedy dětem co nejvíce příležitostí, aby se mohly zdokonalovat v řemeslných dovednostech. Zapojujeme je taky do zájmových aktivit, kde mohou rozvíjet i tu manuální zručnost.

Helena Vajda

Exkurze ve FM byla opět naučná i zábavná

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE

Čas rozhodnutí se neúprosně blíží...

Počátkem ledna 2019 po skončení konzultačních třídních schůzek proběhlo tradiční setkání výchovného poradce se zákonnými zástupci ohledně aktuálního přijímacího řízení na střední školy.

Zájem zákonných zástupců, i samotných žáků, byl překvapivě velký a všichni se tak mohli dozvědět důležité informace nejen o samotném průběhu přijímacího řízení na střední školu, ale také o následné uplatnitelnosti jednotlivých povolání. Zájemcům o tuto problematiku lze ostatně doporučit k návštěvě následující internetové stránky, kde mohou nalézt další relevantní informace:

www.atlasskolstvi.cz
www.infoabsolvent.cz
www.budoucnostprofesi.cz

Pro připomenutí je dobré dodat, že přihlášky na střední školy je nutno doručit (osobně nebo doporučeně poštou) nejpozději do **1. 3. 2019** řediteli příslušné střední školy. V letošním školním roce se na všech středních školách opět koná jednotná přijímací zkouška z českého jazyka a matematiky (týká se pouze studijních oborů zakončených maturitou) a to v následujících termínech:

4leté obory vzdělání:

1. termín: 12. dubna 2019 (pátek)
2. termín: 15. dubna 2019 (pondělí)

6letá a 8letá gymnázia:

1. termín: 16. dubna 2019 (úterý)
2. termín: 17. dubna 2019 (středa)

Věřím, že všichni žáci, kterých se přijímací řízení týká, budou mít šťastnou ruku a zvolí si dle nejlepšího vědomí a svědomí svou budoucnost.

VP

ŠPP v „novém kabátě“

Školní poradenské pracoviště v novém kalendářním roce nezahálí. Společně se zástupcem ředitelky ZŠ Jiřím Kapsou jsme se pustili do realizace nových webových stránek našeho pracoviště. Na www.zscedadna.cz nyní najdete odkaz na školní poradenské pracoviště. Jednotlivé záložky patří výchovnému poradci, preventistkám a speciálnímu pedagogovi. Pozorný čtenář zde najde vše potřebné a má-li zájem o další informace, tak i kontakty na každého z nás.

Zákonní zástupci měli v lednu možnost absolvovat konzultace o prospěchu svých dětí. Po konzultacích následovala beseda s panem Veličkou z Poradny pro primární prevenci na téma Šikana. Škoda jen, že z řad rodičů přišlo tak málo zájemců. Ti kdo přišli, rozhodně nelitovali. Byl to smysluplně využitý čas.

Jsou před námi dva náročné cíle. Tím prvním je pro nás všechny pololetí, tím druhým je podání

přihlášek na střední školy. Pololetí se týká nás všech a tak se snaží žáci i učitelé, aby výsledné známky byly co nejlepší. Přijímací řízení je záležitost žáků 9. tříd a zájemců z nižších ročníků o studium na víceletých gymnáziích. Pro ně a jejich zákonné zástupce připravil výchovný poradce besedu o nabídce oborů jednotlivých středních škol a přiblížil jim problematiku přijímacího řízení se vším, co s ním souvisí.

Preventistky se v lednu zaměřily zejména na žáky 8. a 9. třídy. Za pomoci externí spolupracovnice připravily besedy z cyklu Škola partnerství, která přinesla mnoho dobrých podnětů v oblasti osobního života a očekávaného vstupu do dospělosti.

Co říci závěrem? Staré přísloví říká: Kdo je připraven, není překvapen. A tak pevně doufám, že naše pilná příprava přinese jen milá překvapení.

SpP

Zkuste změnu!
Zkuste HAPPY SNACK
 Automat na zdravou svačinku

Ve škole bude automat na výdej zdravých svačinek. Vydávat zboží bude na základě karet, aby měli rodiče přehled o tom, kolik dětí platí a co si kupují...

Velká medvědí rodina

Polární týden

Elementárním prostředkem aktivit dětí, už od nejútlejšího věku, je bezesporu hra. Zpočátku se jedná o hru spontánní, neřízenou, kdy si děti hrají s hračkami nebo spolu.

Hra je pro děti v tomto věku přirozeným prostředkem pro relaxaci a uspokojování vlastních potřeb. Jejím prostřednictvím děti řeší obvyklé i méně obvyklé sociální situace, což vede k sociálnímu učení jako nejpřirozenější didaktické metodě osvojování nových poznatků a dovedností.

Proto se děti ze třídy Žabička vydaly na dalekou výpravu – za Eskymáky. Začínají se vyvíjet první otázky – kde žijí, jak vypadají,

čím se živí, hrají si tam děti? Jak se jmenují jejich obydlí? A jsou tu odpovědi – místa se stálým sněhem, oblečení z kožešin sobů, medvědů, tuleňů; jedí maso – chytají si ryby, velryby, loví soby; staví si iglú. Proto si je pokusíme postavit – z kostek, víček. A co takoví lední medvědi? I ti nás navštívili a se svými medvědími kamarády z celého světa prožili v MŠ medvědí den.

PERLIČKY:

- To byla určitě nehoda! To ne! To byla určitě hoda!
- Děti si hrají na doktora, holčička poslouchá stetoskopem, paní učitelka se ptá: „Co jsi zjistila?“ „Že mu kručí v břiše!“
- Velikonoce, zdobení vajíček – „Nekřičte nebo mi prasknou vajíčka!“
- Chtěl bych utřít zadek, ale pořádně, jsou to moje nejlepší slipy.
- Když nespím, tak jsem úplně vyřízený.
- Dám si tričko do mikrovlnky (do šatny).
- Dnes bude k obědu zajíc (králík).
- Chlapec ostříhaný velmi nakrátko, černobílý pruhovaný rolák – „Paní učitelko, že vypadám jak zloděj?“
- Děti mají jáhlovou kaši se švestkama. Kluk říká: „To už jsem jedl, ale bez toho masa.“

I medvědi musí jíst

Herna plná stavebic

Vyzkoušíme si postavit iglú nebo domeček

Pořád v pohybu

Leden je měsíc, kdy spousta z nás začíná plnit svoje novoroční předsevzetí. Asi každý si alespoň jednou v životě předsevzal, že se bude víc hýbat. S pohybem a v pohybu jsme

i my ve školce Beruška. Jak uvidíte v našich fotkách, pohyb nemusí být jen dřina, pot a odříkání. Pohyb může být i zábava...

Olga Golasová

Góóó!

Jeduuu

Relaxace, ta nám jde

Jak zachránit život

Víte co znamená KPR? My už ano. Nám a naším kolegyním z mateřských škol Čeladná a Pstruží to objasnila lektorka Pavlína Miltová, která nám nejprve popsala nejčastější úrazy dětí v MŠ a jejich ošetření.

Následně jsme si všechny na figurínách vyzkoušely masáž srdce, kde jsme zjistily, že některým z nás by neuškodilo pár hodin strávených v tělocvičně pro zlepšení kondice, protože dvě minuty masírování tohoto důležitého orgánu v těle není žádná legrace a vyža-

duje to nejen psychickou, ale i fyzickou sílu.

A teď zpátky ke KPR, neboli kardiopulmonální resuscitaci. Jde o jeden z nejdůležitějších úkonů první pomoci. Jedná se o nepřímou srdeční masáž pomocí speciálního přístroje, který by neměl chybět v žádném

městě či obci. Obsluhu přístroje zvládne i dítě předškolního věku a může o 75 % zvýšit úspěšnost záchranné akce. Zajímavě a poutavě o KPR zpívá jeden slovenský raper, jehož klip můžete shlédnout na internetu.

Olga Golasová a Kamila Kemrová

Použit KPR zvládne i dítě předškolního věku, to jsme si hned ověřili

Názorná ukázka masáže srdce

EKOTÝM PERLÍ: Zábava v odpadcích

Stejně jako v posledních třech letech jsme i letos téma karnevalu propojili s tématem Ekoškoly, kterým se aktuálně zabýváme. Po karnevalu o jídle a o vodě jsme byli sami zvědaví, jak to bude vypadat na karnevalu o odpadech.

Věřte, že jsme byli sami napnutí, co všechno se na karnevalu objeví. Představovali jsme si partu popelářů nebo princezny, které v kostýmu z odpadků rozhodně nepůjdou. Děti jsme motivovali tím, že nejdřív zjišťovaly, co to vlastně odpady jsou, do jakých kontejnerů je vyhazujeme. A k čemu se dají dále využít.

A pak už začala příprava na karneval. Děti vyráběly nápisy a ozdoby z odpadového materiálu, připravovaly občerstvení na karneval pro rodiče, pekly štrúdl a šneky z listového těsta.

A pak se to stalo. Do tělocvičny vpluly víly, ale ne jen tak obyčejné víly, byly to odpadkové víly s šaty z krabic, novin, PET lahví,

pytlů. Další děti přišly v kostýmu elektroodpadu, sešrotovaného auta, v banánové slupce, ropné skvrně, zkrátka jsme nestáli zírat nad tím, co šikovné ruce rodičů dokázaly vytvořit. V kostýmech dokonce přišli i někteří dospěláci. A jak jim to slušelo, posuďte sami...

Kamila Kemrová a Jana Bartošová

Já se nestydím

Jak se hodí vánoční řetězy

Letní model na rok 2019

Tohle auto do šrotu nepatří

Už se mi ten kostým rozpadal

Tančící banánová slupka s plastovou vílou

Na karnevalu Hopsalín rozpochyboval i nás dospěláky...

...a všichni jsme to pořádně rozjeli

Památník Josefa Kaluse

Do ukončení rekonstrukce

bude v památníku

Josefa Kaluse

ZAVŘENO

Soutěž o ceny

Podnikl Josef Kalus cestu do zahraničí před nebo po nástupu do Národní školy v dolní Čeladné?

1) Před

2) Po

3) JK v Národní škole nikdy neučil

Odpovědi posílejte e-mailem na adresu zpravodaj.celadna@seznam.cz nebo doručte na sekretariát obecního úřadu.

Tři vylosovaní autoři správných odpovědí tentokrát získají poukaz na konzumaci v některé z čeladenských restaurací v hodnotě 200 korun.

Moře (1. část)

V roce 1889 ke konci školního roku při učitelské konferenci vytasil se můj dobrý přítel Pavel P., učitel ve Frenštátě, s plánem, abychom vykonali společně okružní cestu z Vídně do Terstu, po moři do Benátek, do Ženevy, na Schafberk, pak do Lince a po Dunaji zpátky do Vídně.

Cesta měla trvat 14 dní a mělo na ni stačit 150 zl. pro osobu. Na návrh jsem přistoupil hned. Peněz ušetřených jsem sice neměl ze svého podučitelského platu (bral jsem 25 zl. měsíčně), ale měl jsem po otci několik set zl. ve spořitelně frenštátské, a tudíž pomoc byla na snadě. Spatřiti moře bylo mou touhou již od mladosti, vůbec uvidět cizí krajiny a města, cizí krásy a divy. A pak přítel už dříve, než přišel s hotovým plánem, Baedekry prostudoval dobře, určil zastávky, podtrhl v knize tužkou výhodné hotely, památky místní, musea, obrazárny atd., atd., až se mi točila hlava od toho, co mělo přijít, a co všechno jsme měli spatřit. Že jsem sáhl do spořitelny pro peníze, nalézali příbuzní moji velice lehkomyšlným

a zazlívali mi to, ale bránit mi nemohli, za to aspoň různými narážkami v řeči naznačovali své smýšlení a protichůdné náhledy, nechápající mých tuh a potřeb mého srdce.

PŘES BRNO DO VÍDNĚ

A už jsme jeli a po jednodenním pobytu v Brně ujížděli k Vídni. Tam jsme nejprve zašli do římských lázní, abychom se sebe smyli prach všedního života a pak padli jsme do obrazárny a museí i do dvorního divadla na Gounodovu operu „Faust“. Pak přišly na řadu chrámy a paláce, císařský hrad a císařská hrobka, vinné sklípky vídeňské ba i Českou besedu jsme vyhledali, která nás osvěžila jako zelený ostrůvek v tom německém moři, následoval Prater, pak Schonbrunn s krásnými sady a rozkošnými budovami, kterými bylo možno projít za nějaký obolus, vtisknutý portýrovi. Živě utkvěl mi v mysl zvěřinec se svými lvy a tygry, velbloudy a slony, želvami a hady, nejpestřejším ptactvem a ošklivými opicemi, kolem nichž se tlačilo nejvíce obecnstva.

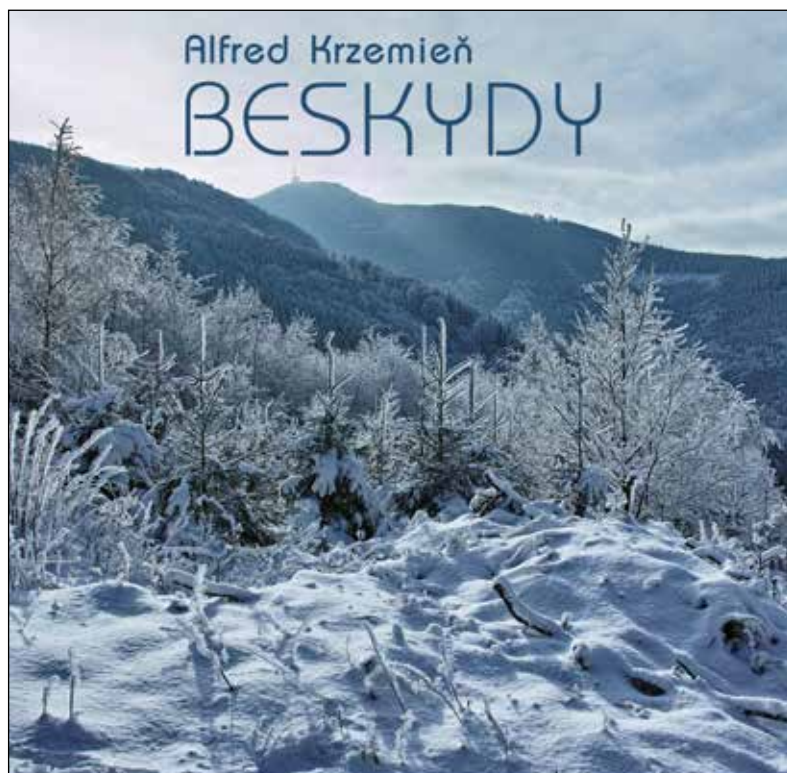
Dojmy nejrozmanitější žíznivě jsem hltal a sál do sebe jako vyprahlá houba, aniž bych zvlášť nad něčím žasl a trnul, až milého mého přítele to nejen udivovalo, ale i trochu zlobilo. Všecko zdálo se mi nějak samozřejmé a známé z četby a ilustrací i z doslechu, všecko zdálo se

mi jenom pouhým preludiem k tomu nejhlavnějšímu a pro mne nejvzácnějšímu cestovnímu oddílu – k moři; na ně jsem pořád myslel, lehaje a vstávaje.

KONEČNĚ SMĚR TERST

Konečně vypletli jsme se z vídeňského labyrintu a pospíchali k němu přes úchvatný Semering, stavěli se na několik hodin v Štýrském Hradci, pak v Lublani a zajeli do Postojny. Jeskyně učinily na mne hluboký dojem jako nějaká stará předpotopní báje o titanech, byl jsem překvapena nadšen a přítel můj Pavel byl konečně se mnou spokojen, usmívaje se mému radostnému obdivu. Z Postojny vedla nás cesta už přímo do Terstu, k vytouženému moři, krajinou plnou balvanů a skal, řídce jen porostlou nějakým stromovím, krajinou pustou. Náhle slyšíme volání a upozornění kondukterovo: „Moře“ a tlačíme se k vyhlídce a k oknům s pobouřeným srdcem. Pod námi hluboko dole zamodralo či zazelenalo se skutečné moře, sevřené v zátoku. V Terstu sestoupili jsme s přítelem Pavlem P. z vlaku a brali se podle moře do středu města. Byl jsem omámen a jako v Jiříkově vidění radostí, že má dávná touha a můj krásný sen došel svého splnění.

připravil Jan Bajgar

BESKYDSKÉ REHABILITAČNÍ CENTRUM ČELADNÁ
GALERIE LARA

vernisáž 15. 2. 2019 v 17:00
ukončení výstav 27. 3. 2019

Muži obhajují prvenství na zimním turnaji ve Vratimově

Po loňském úspěchu, když Čeladná v závěrečném utkání proti FK Bospor Bohumín doslova „urvala“ první místo v turnaji, se náš tým stal automaticky jedním z favoritů letošního ročníku.

SK BESKYD ČELADNÁ - TJ SLOVAN OSTRAVA 6:3

První zápas turnaje zvládli naši více než dobře, i když vítězství nad týmem z I. B třídy se tak trochu očekávalo. Jak už ale výsledky v minulých letech ukázaly, zápasy v průběhu zimní přípravy jsou nevyzpytatelné.

Čeladenským pomohla k vítězství střelecká forma dvou hráčů: Kahánek dal „tuplováný“ hatrick, Váňovi k němu chyběl jediný gól.

Ted' už se naši borci soustředí na další zápasy, ve kterých ještě potkají Ostravu-Jih, Vřesinu a Vratimov A a Darkovice.

Turnaj ve Vratimově si čeladenští oblíbili, a platí to i naopak: Čeladnou mají rádi ve Vratimově, jak vyplývá z hodnocení loňského turnaje na webu FC Vratimov:

„Chtěli bychom vyzdvihnout zvlášť přístup dvou klubů, a to FK Bosporu Bohumín a SK Čeladná. Jejich vedení, trenéři i hráči předváděli po celou dobu vynikající přístup k turnaji, a to i přes složité podmínky, které v této zimě nastaly.“

Starostka (dnes již exstarostka) Vratimova Dagmar Hrudová předala před rokem Čeladné pohár za první místo. Jak to dopadne letos?

SK Beskyd Čeladná

WWW.SKCELADNA.CZ

Další soupeři ve Vratimově

2. 2.	12:00	Ostrava-Jih
9. 2.	14:00	Darkovice
16. 2.	12:00	Vratimov A
23. 2.	10:00	Vřesina

Tabulka po 1. kole

1.	Čeladná	6:3	3
2.	Vratimov	6:3	3
3.	Ostrava-Jih	0:0	0
4.	Slovan Ostrava	3:6	0
5.	Vřesina	3:6	0

7. ročník turnaje 0 pohár starosty obce Čeladná:

Kluci bojovali, ale stačilo to jen na 7. místo

Tradiční turnaj o pohár našeho starosty tentokrát nedopadl pro malé čeladenské fotbalisty nijak slavně. Kluci se rvali jako lvi, ale jediné vítězství a 7 proher stačilo jen na 7. místo. Turnaj vyhrála přípravek Baníku Ostrava před TJ Poruba a SK Brušperk.

Poruba	Baník	Vřesina	Darkovice	Petrádk	Čeladná	Mišovice	Brušperk	SK
20	20	01	01	01	06	02	12	04
10	04	08	04	07	08	13	14	04
10	07	10	02	01	13	00	20	05
20	04	08	02	01	14	00	20	02
20	04	08	02	01	14	00	20	02
20	04	08	02	01	14	00	20	02
20	04	08	02	01	14	00	20	02
20	04	08	02	01	14	00	20	02
20	04	08	02	01	14	00	20	02

Většina zápasů se odehrávala před čeladenskou brankou

Tuhle střelu obrana nezachytila. Co gólman?

SERIÁL PETRA ANDRLE – Z HISTORIE BESKYD (XXII.)

K historii Čeladné patří nesporně i rodina textilních podnikatelů Žaarů z Frýdku. V roce 1880 nechal místecký textilní podnikatel Jan Viktor Žabenský postavit na místě bývalého čeladenského mlýna mechanickou tkalcovnu. Tu koupil v roce 1882 František Žaar a od té doby jsou osudy této rodiny spojeny i s vývojem Čeladné – byli zastoupeni i v obecní radě. Konec konců, Žárové se svými aktivitami v Čeladné tak trochu vrátili „domů“. Jejich rod měl údajně kořeny v Ostravici a rodové jméno získali podle hory Žár (630 m n. m.), která se nachází mezi Čeladnou a Ostravicí. Je to docela možné. V dávných dobách valašské a pasekářské kolonizace dávali první usadlíci svá jména místním částem (enklávám), jindy zase určitá místa se zavedenými jmény určovala označení (názvy) těch, kteří v okolí jejich bydli.

Když jsme dávali dohromady obsah naší poslední (nikoli doslova poslední) knihy *O LIDECH V BESKYDECH A O POZORUHODNÝCH PAMÁTKÁCH A PŘÍRODNÍCH ZAJÍMAVOSTECH III*“, která vyšla v listopadu 2018, požádali jsme historika Muzea Beskyd pana Petra Juřáka (*1973 Frýdek-Místek), zda by nám neposkytl jeho studii o rodině Žaarů. Výsledkem je to, že onen text z uvedené knihy naleznete v následující, byť trochu zkrácené podobě.

A knihu? Koupíte ji v Informačním centru v Čeladné nebo v recepci a galerii Beskydského rehabilitačního centra.

Petr Andrle

„Z FRYDKU JE BERNARD ŽÁR“ PÁR SLOV O RODINĚ TEXTILNÍCH PODNIKATELŮ ŽAARŮ

O RODINĚ ŽAARŮ

Rodina Žaarů (psáno též ve variantě Žar, Žiar, Zaar či Saar) je často uváděna jako příklad poněmčení místního rodu, její příslušníci Valentin, a především pak jeho bratr Jan (Johann) byli dávání za ukázkový příklad místních odrodilců. Básnická postava Bernarda Žára, který zapomněl na svůj slovanský původ a jazyk svých předků a přiklonil se k panskému německému jazyku, byla barvitě vykreslena ve stejnojmenné básni uveřejněné pod pseudonymem Petr Bezruč. Skutečnost týkající se rodiny Žaarů a jejího němečství ovšem nebyla tak jednoznačná a bezproblémová, jak bývá občas prezentováno.

Otcem Valentina a Jana byl frýdecký soukeník František (Franz) Žar. Ten se oženil v poměrně mladém věku, 12. října 1830, kdy mu bylo devatenáct. Za ženu si vzal Magdalenu, dcery Johanna Kuczy z tehdejšího čp. 19. Tehdy bylo jako jeho povolání uvedeno, že je obchodníkem z domu čp. 194. S jednoznačnou identifikací Františka Žara to není úplně snadné, v první polovině 19. století totiž ve Frýdku žilo několik rodin s tímto příjmením. Ve třech z nich se v průběhu pěti let narodili synové, kteří dostali jméno František. 19. října 1806 se narodil v čp. 213 František Tadeáš, syn soukeníka Matouše Žiara a jeho ženy Jenovefy, 24. září 1811 v čp. 58 František Michael, syn soukeníka Valentina Žiara a jeho ženy Barbory a o tři dny později, 27. září 1811, v čp. 28 František Jan, syn soukeníka Jana Žiara a jeho ženy Marianny. Ve sčítacích

operátech je u jména Františka Žara v roce 1869 uveden jako rok narození 1811, v roce 1880 je napsáno říjen 1811 a v roce 1890 pak 17. září 1811, jako místo narození je pak vždy uveden Frýdek. Podle rodinných tradic prý Žarové pocházeli z některé horské beskydské vesnice (Krásná-Mohelnice nebo Ostravice) a své jméno údajně dostali podle hory Žár (Žor).

FRÝDECKÝ VLASTENEC FRANTIŠEK ŽAAR A JEHO RODINNÉ POMĚRY

František Žaar se vyučil se soukeníkem, později se věnoval obchodu se sukem, s nímž zajížděl na trhy konající se nejen ve Slezsku, ale také na Moravě. František Žar se oženil dvakrát, celkem měl osm synů a tři dcery. S první manželkou Magdalenou měl syny Františka Michaela, který se narodil 13. září 1835, a Valentina, narozeného 25. ledna 1840, dcera Marie Rozálie se pak narodila 4. září 1842. Magdalena zemřela 16. dubna 1845, již 18. srpna 1845 se František oženil s Josefínou, dcerou Ivana Segeti, která tehdy měla 22 let. 3. dubna 1846 se jim narodil syn Jan, o dva roky později Karel, v roce 1850 Leopold, o tři roky později Rudolf, v roce 1855 dcera Josefína, o rok později syn Ludvík, v roce 1863 Josef a v roce 1866 dcera Adolfína. František Žar zemřel 17. října 1891 na sešlost věkem, jeho význam pro český kulturní a společenský život ve Frýdku byl ale vyzdvížen v krátkém nekrologu, který byl uveřejněn o pár dní později v Opavském Týdenníku: „...V sobotu 17. t. m. ráno zemřel staříčský velkoměšťan a soukromník zdejší

p. Fr. Žaar v 81. roce věku svého. Zesnulý vynikal nejen svým odborným vzděláním, nýbrž i bodrou povahou, kterou za svého žití často osvědčoval, co ale nám ho zvláště milým činilo, bylo, že nezapíral nikdy svůj rodinný mateřský jazyk. Za to také odchovával potomstvo zdárné, které rozvětvené rodině jen ke cti slouží a zajisté vždy o to pečovati bude, aby rod Žaarův dále krácel po cestě cti a počestnosti, kterou mu zesnulý stařeček ukázal, po které tak četná léta ho vedl. — Ještě před několika dny celá rodina svého milého otce a dědečka oslavovala, totiž jeho 80leté jubileum slavnou mší svatou v Mariánském poutnickém chrámu Páně a tichou rodinnou slavností. V pondělí 19. t. m. o 3. hodině odpo. konal se pohřeb zesnulého za velkého doprovodu rodiny, četného účastenství obecnosti z města i širšího okolí a zástupcův úřadů městských jakož i některých sousedních obcí. Tělesná schránka zesnulého doprovázena až na zdejší hřbitov, kdež k věčnému spánku uložena. Čest budiž jeho památce!“

OSUDY DĚTÍ FRANTIŠKA ŽAARA

Josef provozoval obchod se střižným a módním zbožím v Přívoze a Mariánských horách, Ludvík byl koželuhem na Těšínské ulici a po otcově smrti se odstěhoval do Ameriky. Leopold provozoval na Hluboké ulici obchod s perníkovými výrobky a sklad dezertního medového pečiva. Karel vystudoval německé gymnázium v Kroměříži a filozofii na univerzitě ve Vídni, byl profesorem kroměřížského gymnázia a později pak ředitelem německé reálky v Brně. Marie se

provdala za majitele budovy fojtství v sousedních Sedlištích, Josefína byla manželkou notáře Javůrka z Kroměříže a Adolfína byla hospodyní na faře v Domaslavicích u vlasteneckého kněze Jana Ježíška.

Jan Žaar se oženil s Marií, dcerou otce přítele, místeckého kloboučnického mistra a vlastence Josefa Vrány, později převzal otcův dům na náměstí a s bratrem Rudolfem v něm provozoval obchod s látkami a se sukrem. Jan se postupně začlenil do frýdecké německé společnosti, byl členem Deutsche Vereinu, který sdružoval místní honoraci, především frýdecké velkoměšťany, tzv. Grossbürgery. Právě Jan byl označován za typického „poněmčence“, ještě horšího, než byl jeho bratr Valentin. V rámci sčítání lidu v roce 1880 však celá rodina Jana Žaara uvedla jako obcovací jazyk češtinu, o deset let později pak ale už němčinu. Příklon k němčině však byl spíše vyjádřením ekonomických a společenských zájmů Jana Žaara než vyjádřením nějakého jeho nacionálně ideologického postoje.

František Žaar mladší provozoval obchod se smíšeným zbožím v domě čp. 81, s manželkou Marií měl syny Rudolfa a Karla a dcery Leopoldinu a Emilii. Leopoldina se provdala za Rudolfa Elzera, syna místeckého textilního továrníka Johanna Elzera. V roce 1882 František Žaar koupil mechanickou tkalcovnu v Čeladné, kterou nechal postavit o dva roky dříve na místě bývalého mlýna místecký textilní podnikatel Jan Viktor Žabenský. František žil v posledních letech v Čeladné, zemřel na mrtvici 26. září 1884. Poté se vlastníky továrny stali jeho synové Rudolf a Karel, na základě kupní smlouvy z ledna 1889 se majitelem podniku stal Valentin Žaar. Toho lze právem považovat za nejvýraznější postavu celé rodiny.

Leopold Žaar,

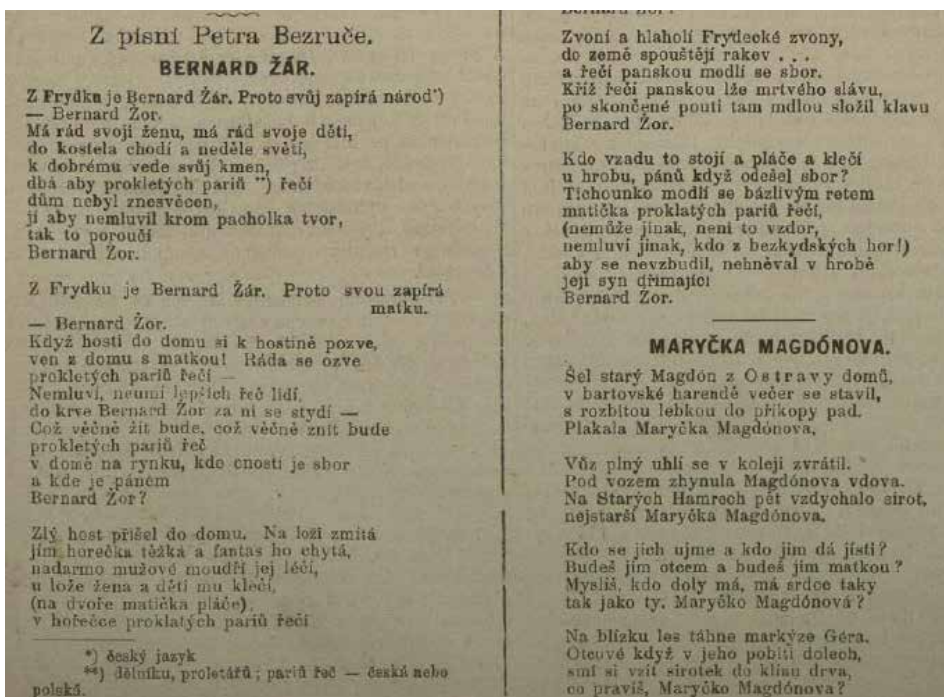
FRIEDEK,
Tiefe Gasse Nr. 35,
empfehlte sein assortiertes Lager in
feinsten Dessert - Lebkuchen, o o o
Reibkuchen, o o o Wachs, Apollo-
o o o und Milikerzen o o o
en gros & en detail.

Ich erlaube mir auf meine Spezial-
Erzeugnisse in Lebkuchen auf-
merksam zu machen.
Prospecte auf Verlangen gratis.
Postversandt! Postversandt!

FRÝDEK,
Hluboká ul. č. 35,
Doporučuje svůj hojně zásobený
sklad dezertního o o medového o o
pečiva a perníku ku strohání o o
voskových, Apollo a mlékových
svíček
ve velkém a malém.

Upozorňuje na své vlastní výrobky
perníkové.
Na přání se zašlou prospekty
zdarma.
Zásilky poštou! Zásilky poštou!

Dobová reklama na výrobky perníkáře Valentina Žaara

Báseň Bernard Žár otištěná v roce 1899 v novinách Duch času

RUDOLF ŽAAR A TOVÁRNA NA ZÁPALKY

Rudolf Žaar, který byl spolumajitelem mechanické tkalcovny v Čeladné, zde neprovozoval jen tento podnik. Své aktivity se snažil rozšířit i jiným směrem, který ovšem s textilnictvím neměl nic společného. Rozhodl se zde totiž provozovat továrnu na výrobu zápalek. Tento podnik zřejmě nenaplnil předpokládané podnikatelské záměry a ke konci 19. století zanikl. Budova továrny pak našla nové využití a sloužila jako nemocnice. Osoba Rudolfa Žaara následně byla spojena pouze s Frýdkem a s jeho obchodem s textiliemi, který se nacházel na frýdeckém náměstí. Zákazníkům zde mimo jiné nabízel různé druhy módního zboží.

POLITIK A PODNIKATEL VALENTIN ŽAAR

Valentin byl politicky aktivní, byl dlouholetým členem frýdeckého zastupitelstva, radním a v letech 1881–1888 starostou. Zpočátku se podílel na řadě pročeských aktivit, byl např. u zrodu české Občanské záložny, z budovy radnice dokonce prý vypo- věděl německý pěvecký spolek, který se zúčastňoval velkoněmeckých manifestací a vedl protičeské výtržnosti. Byl dvakrát ženatý, první manželka Emma byla dcerou správce z frýdeckého zámku Antona Müllera, zemřela v dubnu 1886 ve věku

pouhých 38 let. Druhou Valentinovou ženou byla Mathilda, rozená Chromek, která pocházela z Brna. Údajně právě pod vlivem a působením obou manželek došlo k poněmčení Valentinovy domácnosti, k jeho opuštění českého a začlenění se do německého politického tábora. Valentin měl s Emmou celkem sedm dětí, v roce 1869 se narodil Friedrich, o tři roky později Arthur, v roce 1874 Valentin, v roce 1878 Roman a o rok později Anton, který ale zemřel již v roce 1889.

V roce 1881 přibyl do Žaarovy rodiny syn Ernst, o dva roky později se narodila dcera Josefína a v roce 1884 Aloisie. Rodina bydlela v domě čp. 80 u náměstí (dnešní čp. 32 v Řeznické ulici), později si Valentin postavil reprezentativní budovu čp. 142 na Radniční ulici (dnes čp. 1149). Ta sloužila nejen k obytným účelům, ale také jako hlavní sídlo textilní firmy s kanceláři a sklady a s pobočným závodem v Čeladné. V souvislosti se Žaarovou firmou je hlavní závod uváděn v souvislosti s Frýdkem, pravděpodobně se jednalo o mechanickou tkalcovnu. Uvádí se totiž, že Žaarova továrna měla v roce 1906 parní i vodní pohon a nacházela se tedy u vodního toku. Je tak možné, že Žaarovi k textilní výrobě ve Frýdku sloužila tovární budova na mlýnském náhonu, která se nacházela pod horní částí Těšínské ulice a je zachycena na několika dobových fotografiích. Valentin byl do roku 1900 jediným majitelem firmy, pak došlo ke změně ve vlastnických vztazích a podnik se přeměnil ve veřejnou obchodní společnost s názvem Bratři Žaarové (Gebrüder Žaar). Veřejnými společníky byli Valentin Žaar a jeho synové Friedrich a Arthur. Po smrti

Valentina Žaara v roce 1908 se spoluvlastníkem továrny v Čeladné stala s polovinou podílu společnost Bratři Žaarové, po čtvrtině pak měli Friedrich a Arthur Žaarové. Tkalcovnu vedl až do své smrti v roce 1941 Arthur Žaar.

VALENTIN ŽAAR – ČECH NEBO NĚMEC?

Odpověď týkající se národní identity Valentina Žaara a členů jeho rodiny částečně dávají informace obsažené ve sčítacích operátech v kolonce vztahující se k obcovací řeči. Ještě v roce 1880 je u všech členů domácnosti uvedena moravská obcovací řeč, o deset let později je v kolonce obcovací jazyk už zapsána němčina, stejně jako v roce 1900. Valentin Žaar byl ovšem v národnostním ohledu tolerantním, o čemž vypovídají především údaje z roku 1900. Tehdy v domě čp. 142 bydlely kromě sedmi členů rodiny také čtyři osoby tvořící personál: u kočího Johanna Hovjackého je uvedena moravská obcovací řeč stejně jako u pomocnice v domácnosti Julie Marscholek (Maršáلكové), u pokojské Kathriny Kische (Kišové) je zapsána polská obcovací řeč a u kuchařky Marthy Rothnerové je sice uvedena němčina, ale slovo je přeškrtnuto. Taková tolerance v rámci uvedení obcovací řeči nebyla ve Frýdku tehdejší doby běžná, naopak zaměstnanci často „dobrovolně“ přistupovali na „doporučení“ svých zaměstnavatelů a uváděli němčinu, i když z ní znali třeba jen pár slov. Níže Valentin Žaar na dobové fotografii.

ČELADNÁ V DROBNOHLEDU ŽAARŮ

Žaarové v souvislosti s textilním průmyslem vlastnili v Čeladné několik nemovitostí, ať už jako jednotlivci nebo v rámci

firmy Bratři Žaarové. Kromě tříposchodové budovy mechanické tkalcovny čp. 242 a s ní souvisejících dalších provozních budov jako byla kotelná, strojovna, dílna a sklad to bylo také několik obytných budov. Jednalo se o vilu čp. 243, která byla určena pro majitele firmy, dům čp. 260, v němž dlouho bydlel Arthur Žaar a domy čp. 354 a čp. 267 sloužící pro ubytování zaměstnanců a jejich rodin. Dům čp. 354 byl určen k bydlení správce a mistrů tkalcovny a měl celkem čtyři byty, dům čp. 267 Žaarové spoluvlastnili s arciknížecími železárnami. Kromě textilních dělníků v něm rovněž bydleli zaměstnanci frýdlantských železáren pracujících v jejich čeladenském provozu. K roku 1910 Žaarové vlastnili ještě obytné domy čp. 208, 209 a 217, v nichž bydleli hlavně dělníci tkalcovny.

VÝBUŠNÁ SITUACE V ROCE 1890

V roce 1890 došlo v Žaarově textilce v Čeladné k dočasnému a nedobrovolnému zastavení výroby. Souviselo to se stávkami horníků na Ostravsku, v nichž se odrážel jejich pocit sociální nespravedlnosti. Mzdové požadavky horníků totiž byly jejich zaměstnavateli zamítnuty. Tehdy vypukla mohutná stávka, k níž se přidali také dělníci z vítkovických železáren a postupně i z dalších továren. K potlačení nepokojů nakonec bylo povoláno vojsko. Menší skupiny horníků a dělníků se mezitím nekoordinovaně pohybovaly po okolí a násilně zastavovaly práci v různých podnicích. Postižena byla rovněž mechanická tkalcovna v Čeladné, na zastavení výroby se podílelo několik dělníků z nedalekých frýdlantských železáren. Jeden z účastníků těchto akcí, Josef Šmíra, který byl tehdy zaměstnancem železáren, s odstupem času popsal situaci takto, přičemž se samozřejmě snažil svoji roli trivializovat: „....Bylo to ve čtvrtek 17. dubna 1890, kdy přišel ředitel Šteiner ve Frýdlantě na závod a nechal ve 2 hodiny odp. svolat všechno dělnictvo kolem sebe. Když se tak stalo, pronesl k dělnictvu tato slova: havíři už jdou, už zastavili Karlovu huť u Frýdku a táhnou na Bašku... a přijdou zastavit i nás, my ale nebudeme čekat, až přijdou a zastavíme práci sami. Vy jděte všichni domů a vůbec ven nevycházejte. ...V pátek ráno, tenkrát bylo krásné jarní počasí, přišli ku mě kamarádi s harmonikou, mezi nimi byl i Ant. Nýdvořný, klempířský mistr z válcovny, ať jdu s nimi k Valoškovu hostinci na Pstružím. Dal jsem se přemluvit a šel jsem s nimi. Tam jsem hrál na harmonice a v několika hodinách bylo nás tam už 20. Někdo vhodil mezi nás návrh: „pojdme na Čeladnu zastavit Žarovu továrnu“. Rozjařené mladé lidi nebylo třeba zvlášť mnoho pobízet, a tedy beze všeho

šlo. Přišli jsme na Čeladnu, já s harmonikou, do hospody, jejíž majitel se jmenoval Prdch /nyní Mohyla/, ale někteří šli přece do fabriky, ale za půl hodiny se vrátili a už jsme se všichni rozcházel domů“. Tato akce nezůstala bez důsledků pro zúčastněné, ti byli zatčeni, uvězněni a následně odsouzeni k různě dlouhým trestům. Hlavním svědkem v celém procesu byl správce Žaarovy textilky Kuchař, který se pokoušel u soudu identifikovat viníky, jež k němu vtrhli do kanceláře, a vyzývali jej k zastavení provozu továrny.

ARTHUR ŽAAR

Příslušníkem rodiny Žaarů, který na několik desetiletí spojil svůj život a osud s rozlehlou vesnicí Čeladná, byl syn Valentina Žaara Arthur. Ten se narodil 17. srpna 1872 ve Frýdku, v Čeladné měl trvalý pobyt od 1. března 1900. Bydlel v domě čp. 260, současně s ním se nastěhovala Anna Pilchová, která u něj sloužila jako hospodyně. Pocházela z Węgierske Górky v Haliči a byla jen o necelé tři roky starší než on, narodila se 7. prosince 1869. Sčítací operáty z let 1900, 1910 a 1921 nám dávají alespoň trochu nahlédnout do domácnosti Arthura Žaara. Zatímco ke konci roku 1900 žili v domě pouze tito dva, v roce 1909 se k nim nastěhovala jako služebná Kristína Malinovská, která pocházela z Bašky. V následujícím roce u nich žil a pracoval jako posluha třináctiletý Antonín Lukšík, který pocházel z Čeladné. Arthur Žaar byl stejně národnostně smířlivý a tolerantní jako jeho otec. Svědčí o tom mimo jiné to, že ve sčítacích operátech za rok 1910 mají Malinovská a Lukšík uvedenou jako obcovací řeč češtinu, Žaar a Pilchová pak němčinu.

V roce 1921 již Arthur Žaar žil ve vile čp. 243, kromě hospodyně Pilchové a služebné Malinovské byla v domácnosti ještě jedna služebná. Jmenovala se Anna Valeriánová a pocházela z Čeladné. V domě žily ještě dvě další osoby, děti. Jednalo se Fritze Kapschu, který se narodil 11. února 1909 v Bílsku, a jeho sestru Štěpánku. Ta se narodila 3. prosince 1904 rovněž v Bílsku. Jaká byla vazba Arthura Žaara k těmto dětem, není zřejmé, zřejmě v tom určitou roli sehrála hospodyně Anna Pilchová. Částečně nám to naznačuje uvedené náboženské vyznání, zatímco Arthur byl římským katolíkem, Anna, Fritz a Štěpánka byli evangelíci augšpurského vyznání. Štěpánka bydlela v Čeladné již od 1. června 1919 a pracovala jako učnice v samostatné krejčovské živnosti Musilové ve Frýdku, Fritz žil v Čeladné až od 1. července 1920. Co se týká rodinných poměrů Arthura Žaara, ten nebyl ženatý a zůstal starým mládcem, alespoň k roku 1921.

Pohled na areál Žaarovy textilky v Čeladné. Vlevo kotelná s komínem a za ní tkalcovna. A kde přesně tyto budovy stály? Dnes se v tomto prostoru nachází čeladenské náměstí.

VYUŽITÍ VODNÍ ENERGIE

A SPORY O VODU

Žaarova továrna byla postavena na místě staršího mlýna, jehož kola poháněla voda přiváděná náhonem z říčky Čeladenky. Stejně využití vodní energie měla v počátcích také textilka. K vytváření energie sloužilo velké železné vodní kolo, které mělo průměr okolo 10 metrů, v prvním desetiletí 20. století pak začaly být používány Francisovy vodní turbíny. Jelikož ale množství protékající vody nebylo během celého roku vždy konzistentní, firma nakonec zakoupila parní stroj. Vyrobená elektrická energie nesloužila jen pro potřeby továrny, ale také k osvětlení obce a Čeladná se tak dočkala této vymoženosti o mnoho let dříve, než naprostá většina obcí a městeček v blízkém i vzdálenějším okolí.

Žaarové byli v Čeladné nuceni postupně řešit dva spory, které měly přímou spojitost s vodním náhonem protékajícím jejich pozemkem. V prvním případě se jednalo o uplatňování vodního práva, tedy množství protékající vody a jejího využívání pro potřeby tovární výroby. Firma totiž měla tovární rybník, který sloužil k zadržení vody a její následné využití pro vytváření energie sloužící k pohonu strojů. Jelikož na množství protékající vody byly závislé také provozy Kníže-arcibiskupských dolů a hutí ve Frýdlantě, jmenovitě hlavně hamry, řešilo se, zda vody pro železářny je podle vodního práva dostatek či ne. Žaar tvrdil, že ano, arcibiskupství bylo opačné-

ho názoru, a tak se tato kontroverze táhla řadu let, aniž by došla k nějakému smysluplnému ukončení.

Druhý spor byl v podstatě triviální, maličerný a hlavně zbytečný. Jeho iniciátorem byl Arthur Žaar, který si prostřednictvím svého právního zástupce, frenštátského advokáta JUDr. Edvarda Parmy, stěžoval na postup vedení obce Čeladná. K jeho vyvolání došlo v roce 1909, příčinou bylo pokácení stromů (olší a smrků) rostoucích ve starém řečišti. Z pohledu Arthura Žaara byla jasným viníkem obec, protože podle něj jí pozemky nepatřily, a navíc se prodejem dřeva neoprávněně obohatila o několik set korun. Kromě toho požadoval, aby byl tok sveden opět do původního koryta a vše se vrátilo do stavu před jeho změnou. Žaar argumentoval tím, že v pozemkové knize je jako majitel koryta uvedeno olomoucké arcibiskupství a z tohoto důvodu žádal úpravu právních poměrů. Obec si to samozřejmě nenechala líbit a uváděla, že přibližně 40 let předtím došlo ke změně toku a staré řečiště postupně zarostlo stromy. Obec ho pak využívala a domnívala se tedy, že tím nabyla vlastnické právo na pozemek. Zmiňovala rovněž, že se nedopustila žádného svévolného jednání, stromy byly pokáceny na základě usnesení obecního výboru a na parcelách (tehdejší parc. č. 1226 a 1228), u nichž byla v pozemkových knihách vedena jako vlastníci. Velmi kostrbatě se ovšem snažila zdůvodnit rozpory mezi rozlohou uváděnou u těchto parcel

v úředních knihách a jejich velikostí v roce 1909. K těmto dvěma parcelám totiž tiše „přivtělila“ pozemky ze starého řečiště. Obec se z tohoto neoprávněného přivlastnění si půdy ale snažila elegantně vyvléknout s odkazem na to, že na ní má nárok už s ohledem na tzv. promlčení.

V tomto případě argumentovala, že pozemky aktivně po dobu 40 let využívala, kácela na nich dřevo a najímala je jako pastviny. Rovněž se odkazovala na příslušné paragrafy zákona týkajícího se opuštěného řečiště, naplaveniny. A hned proti svému soupeři kontrovala, když uvedla, že to naopak byl Žaar, komu přibyla část pozemku, jež mu předtím nepatřila. Týkalo se to parcely patřící k tzv. Tragánově usedlosti. Ta se po změně toku ocitla „na Žaarově straně“ a ten pak pozemek využíval, když např. pokácel stromy. Nakonec se obec Žaarovi v podstatě vysmála, když uvedla, že návrat toku do původního koryta by byl z jejího pohledu zbytečným, už s ohledem na to, že se stejně připravovala regulace řeky, takže by pak vše stejně bylo jinak. A i kdyby ne, úprava koryta do původní podoby by byla nákladná a obec by vlastně přišla o své /rozšířené/ pozemky, což samozřejmě nemohla dopustit, neboť přece byla povinna se o svůj majetek starat s péčí dobrého hospodáře. Rovněž z pohledu arcibiskupství byla celá situace de facto jasná, alespoň ve vztahu k Žaarovi. Bylo celkem jedno, jestli by se držba půdy prokázala ve prospěch obce nebo arcibiskupství,

protože by se oba subjekty stejně důrazně ohradily proti Žaarovým požadavkům, aby po tolika letech, kdy voda v tomto prostoru tekla novým korytem, byla nákladně přivedena do starého koryta. A na nějakou kompenzaci jinými pozemky měl Žaar rovnou zapomenout.

POČTY ZAMĚSTNANCŮ

Celkový počet tkalcovských stavů v továrně se uvádí v rozmezí od 180 až po 250. V roce 1908 bylo v mechanické tkalcovně Bratří Žaarů zaměstnáno 140 osob, převážně žen. Průměrný denní výdělek byl od 80 haléřů až po dvě koruny. Tyto mzdy byly podobné jako v nedalekých textilkách ve Frenštátu pod Radhoštěm a Tiché, oproti těm frýdeckým a místeckým však byl nižší o 10–15 %.

Zpočátku byla pracovní směna dvanáctihodinová, před první světovou válkou se snížila na desetihodinovou a po ní pak na osmihodinovou. Pro sezónní ubytování přespávajících v jedné společné místnosti. Co se týká stravování, většina zaměstnanců chodila na oběd domů, pro ty, kteří bydleli daleko, sloužila ohřívárna jídla, které si přinesli na směnu z domova. V době první republiky byl počet zaměstnanců výrazně nižší, kritickým se stalo především období hospodářské krize. Výroba tehdy musela být omezována, k trvalému zastavení tkalcovských stavů ale naštěstí nedošlo. V roce 1923 pracovalo

v továrně až 90 osob, o rok později to bylo 70 dělníků, pak byl patrný postupně se zvyšující počet až na 107 zaměstnanců v roce 1930. Plíživé důsledky hospodářské krize se začaly projevovat již v dalším roce, kdy se počet pracovníků snížil na 101 a pak již následoval prudký propad: o dva roky později v továrně pracovalo 61 osob a v roce 1935 už jen 36. Krizi výroby odrážejí také čísla týkající se množství zpracovávané příze: zatímco v roce 1930 to bylo 170 876 kg, v roce 1934 už jen 29 721 kg.

VÝROBKY A JEJICH ODBYT

Firma Bratři Žaarové vyráběla především méně kvalitní, ale levné hladké bavlněné zboží. V době první světové války se na menším počtu stavů vyráběly tkaniny z papírové příze, především tzv. úmrlčí plátno, které se dodávalo pro potřeby armády. Zhotovené textilie se upravovaly u firmy Kirchhof v Raškovících, v bělidle a úpravně Karla Herliczky v Rožnově pod Radhoštěm, ve Frenštátu pod Radhoštěm a u firmy Josef Munk a synové ve Frýdku. Velká část vyrobených textilií byla prodávána na domácím trhu, především na Moravě, ve Slezsku, na Slovensku a na Podkarpatské Rusi. Zboží se vyváželo hlavně do Německa, Holandska, Dánska a Velké Británie. Velká hospodářská krize citelně zasáhla do výrobního programu firmy, podnik musel resignovat na zahraniční trhy a celá produkce byla prodávána pouze na domácím trhu.

DALŠÍ OSUDY ČELADENSKÉ TEXTILKY PO SMRTI ARTHURA ŽAARA

Po smrti Arthura Žaara se osudy čeladenské textilky a rodiny Žaarů po šedesáti letech navždy oddělily: továrnu koupil a před úřady se formálním majitelem stal Němec Karel Gebauer, peníze mu ale poskytl Čech František Cach. Ten byl do té doby společníkem textilní továrny na výrobu kobercových a nábytkových látek ve Vojnově Městci, za peníze z podílu pak koupil textilku v Čeladné. Po ukončení války byla továrna jako německý majetek zkonfiskována a národním správcem firmy se stal František Cach. Ten se ale hlásil o svá majetková práva k podniku a nakonec uspěl. S platností k 30. září 1946 mu byla umožněna restituce majetku. Ke dni 1. ledna 1947 byla založena veřejná obchodní společnost, jejímiž společníky byli František Cach mladší, František Cach starší a Žofie Cachová. Příliš dlouho ale z této skutečnosti netěšili, v roce 1948 byl totiž podnik znárodněn a začleněn do majetkové podstaty národního podniku Slezské bavlnářské závody ve Frýdku-Místku jako závod 19. Zastaralost výrobního zařízení, které se používalo již od dob Žaarů, však nakonec v roce 1952 vedla k ukončení textilní výroby, v následujícím roce byl objekt bývalé mechanické tkalcovny předán do užívání posádkové vojenské správě ve Frenštátu pod Radhoštěm.

Pohled na mechanickou tkalcovnu bratří Žaarů ze strany od řeky Čeladenky

Pekařství Řeznictví Kohut s.r.o.

Hledáme nové pracovníky do našeho kolektivu,
nabízíme pracovní pozice:

Prodavačka
Pekařka cukrářka
Pracovník v masné výrobě

Výkon práce na Čeladné, pracovní doba dle osobní domluvy,
standartní ohodnocení, zaměstnanecké benefity, možno na
HPP i formou brigády vhodné pro důchodce.

Zkušené oceníme, nováčky zaškolíme.
Nástup možný ihned.

Bližší informace na telefonu +420 603 233 787
nebo na prodejně Řeznictví v Čeladné.

PRONÁJEM MALÉHO APARTMÁNU

Nabízím dlouhodobý pronájem malého apartmánu
v rodinném domku, s vlastním vchodem, cca 25 - 30 m²,
s možností využití velké zahrady.

Apartmán je kompletně zařízený, včetně lednice a televize.
Nájem 5000 Kč/měsíc plus inkaso.

Nástup možný ihned. Blížší informace na tel. 732 807 813.

Hotel Prosper** Čeladná**

Vás zve od února do května 2019 na:

Pravidelné gastro víkendy

- Řízkový • každý 1. víkend v měsíci
- Rybí • každý 2. víkend v měsíci
- Steakový • každý 3. víkend v měsíci
- Gurmánský • každý 4. víkend v měsíci

Konkrétní termíny zjistíte v Čeladenském zpravodaji v kalendáři akcí, na poutačích před restaurací a na našich [www](http://www.hotel-prosper.cz) a facebooku.

www.hotel-prosper.cz

hotel • RESTAURACE • cukrárna • zahrádka • wellness

ANGLIČTINA PRO NEJMENŠÍ YOGA-CAFÉ ČELADNÁ

BUBBLES

ANGLIČTINU SE DĚTI BUDOU UČIT STEJNÝM ZPŮSOBEM,
JAKO MATEŘSKÝ JAZYK -
BUDEME SI HRÁT, TVOŘIT, ZPÍVAT ...
CELÁ LEKCE VEDENA V ANGLIČTINĚ
ZKUŠENOU LEKTORKOU KATKOU TOPIČOVOU

od 23. ledna 2019
každý čtvrtek 10.30 - 11.10
kurz 15 lekcí = 2 000 Kč nebo 1 lekce = 150 Kč
info a rezervace: yoga- café 606 915 741
bubbly-english.weebly.com

Prodejna potravin a smíšeného zboží „ČELADENSKÁ HRUŠKA“

přijme do pracovního poměru (HPP)

PRODAVAČKU

Náplň práce:

- prodej zboží, pultový prodej, pokladní
- oceňování a doplňování zboží
- objednávky a přejímka zboží

Požadujeme:

- spolehlivost a zodpovědnost
- komunikativnost a příjemné vystupování
- pracovní nasazení
- ochotu pracovat o víkendu
- vyučení v oboru a praxe není podmínkou

Nabízíme:

- práci v malém kolektivu
- příjemné pracovní prostředí
- možnost osobního ohodnocení a premií
- firemní benefity
- NÁSTUP MOŽNÝ IHNEDE

Rovněž nabízíme možnost brigády studentům či přívýdělků na MD (DPP, DPČ).

Více informací:

osobně na prodejně
nebo na tel. č.: 558 684 048,
mobil: 603 235 091, 777 687 853

MS ODS ČELADNÁ

MS ODS KUNČICE POD ONDŘEJNÍKEM

VÁS SRDEČNĚ ZVOU

na

XVI. SPOLEČENSKÝ VEČÍREK

Kdy: v sobotu 16. 2. 2019 od 19:00 hod.

Kde: v prostorách hotelu Prosper v Čeladné

Cena vstupného vč. večeře: 300 Kč

Prodej a rezervace:

telefonicky: 604 125 283, 725 563 623

recepce hotelu Prosper: 558 440 311

WORKSHOPY V YOGA CAFE:

- 2.2. 17.00 hod. partnerská jóga
- 3.2. 19-12 hod. - Čchi-kung pro ženy
- 16.2. 10.30-13.30 - Jógová terapie - zdravá záda
- 17.2. 9.30-13.30 Úvod do tradiční Asthanga jógy

Informace a rezervace: 606 915 741
www.yoga-cafe.cz a na facebooku

Diashow Jiřího Kolbaby

Ostrov Bali
- můj druhý domov

4. 3. 2019
OD 19:00 HOD.

GOLF ČELADNÁ
PROSPER RESORT

Vstupné je 250,- Kč. Vstupenky jsou v prodeji denně na recepci, nebo online na www.prosper-golf.cz.

Kontakt na recepci: Čeladná 741, 739 12 Čeladná,
tel. 603 166 697, e-mail: golf@prosper-golf.cz

Studio Lenka

KOSMETICKÉ SLUŽBY

- Klasické ošetření pleti obličeje a dekoltu: čištění, peeling, gommage, masáže, aplikace sér a pleťových masek na míru zákaznice
- Galvanické vyhlazování vrásek
- Laser Beauty Concept
 - liftingové a regenerační ošetření
 - intenzivní kůry na vrásky, ochablou pleť, akné, kuperózu, poruchy pigmentace
 - další zkrášlující a omlazující kůry
- Mikromasáž očního okolí
- Formování a barvení obočí a řas
- Depilace
- Parafínové zábaly rukou
- Regenerace rukou a vlasů biostimulačním laserem
- Permanentní make up (zprostředkujeme - v partnerském kosmetickém studiu)

Lenka Uhlářová, 739 12 Čeladná 586

V bytovém domě vedle areálu BRC Čeladná, 90 metrů od autobusové zastávky Kunčice p. O., Skalka.

Objednávky předem na tel.: 736 100 310

Otevřeno v pracovní dny od 8 do 19 hod. Při mimořádných příležitostech možnost individuální domluvy.

V Čeladné můžete potkat medvěda

3. 3. 2019. Tři krát tři je devět, a je z tebe medvěd. Taková malá mnemotechnická pomůcka, jak si zapamatovat letošní datum Masopustu.

V článku o Masopustu v minulém zpravodaji jsme vás trochu zmátli a uvedli špatný termín, tak raději znova. Medvěd je jednou z tradičních masopustních masek, pro inspiraci přidáváme pár dalších tipů, v čem můžete do masopustního průvodu vyrazit. Pro ty méně odvážné nebo méně kreativní budou na místě škrabošky vyrobené dětmi z Čeladné, masku tak případně seženete i na poslední chvíli. Ještě připomínáme změnu oproti minulým ročníkům, letos je sraz maškar ve 14.00 přímo na čeladenském náměstí.

Tipy na masopustní masky

MEDVĚD

Medvěd je snad jediná maska, o níž víme, že patří k nejstarším maskám s mimořádně dlouhou historií. Medvěd většinou nechodí sám, ale spolu s medvědářem, který ho vodí na řetězu a občas ho „přetáhne býkovcem“. Naoko ho tak trestá za neposlušnost. Ženy a dívky z každého domu si s ním musely zatancovat – odmítnout nešlo.

ŽID

Postava žida měla na hlavě cylindr, obličej kryly dlouhé vousy, přes rameno byl přehozený ranec nebo pytel, mohl mít i hrb. Oblečený byl do dlouhého kabátu nebo do střapatého kostýmu z barevných odstřížků. Židé patřili k maskám, které vytvářely chaos, a jejich chování nebylo zrovna laskavé. Kdysi dávali každému na potkání „šňupnout“ a požadovali za to peníze. Kdo nedal, dostal ránu pytlem. Také rádi smlouvali a prodávali, často něco, co předtím ukradli. Jinde zase děvčatům prodávali tkanice a pentle.

BÁBA

Často chodí s Židem, většinou nese v nůši na zádech dítě.

NEVĚSTA

Vedle báby patří k nejstarším formám masek z dob, kdy se muži převlékali za ženy.

MASOPUST TAKÉ BAREVNÝ – STRAKATÝ SE ŽENUŠKOU

V průvodech bývá maska Masopusta centrální postavou. Jeho kostým je zhotovován ze spousty barevných odstřížků látek a růžiček – čím pestřejší, tím lepší. Chodí v doprovodu své družky, bývají vyvolávači a mluvčí celého průvodu.

LAUFR

Představoval biřice s papírovou čepicí a často chodíval před průvodem od chalupy k chalupě a zjišťoval, zda tam budou maškary vítány. Bylo-li zavřeno, praskal žílou nebo holí na vrata, a pokud se neotevřelo, dal ostatním znamení, že tento dům obejdou.

POHŘEBENÁŘ (SLAMĚNÝ)

Bývá oblečen do masky ze slámy nebo hrachoviny. Dříve se mohla vyrábět i ze lnu. V jedné ruce držel rožeň, kam napichoval výslužku, ve druhé karabáč nebo bič. Mívá vyčerněné tváře a v ruce výslužku, oděv se vyrábí ze slámy.

TUREK

Byli většinou čtyři, dva modří a červení. Vysoké čepice s pentlemi mívají ozdobené krepovými růžičkami, oblékají si bílé rukavice, bílý šátek a jezdecké boty. Hodně

tancují, proto se do těchto masek nejčastěji oblékají mladí chlapci.

RAS

Skuteční rasové byli ještě v 19. století pro každou obec nezbytní. Likvidovali zdechliny, působili jako dnešní veterinární dohled, někdy léčili i lidi. Ras mívá bílý oblek s červenými knoflíky a doplňky, někdy škrabošku a fonendoskop. Léčí, rozdává tablety.

KAT

Mívá podobnou úlohu jako ras, stejně tak se v této roli objevuje soudce, případně kněz.

SMRT

Oblečena do bílého hábitu, na obličej má strašidelnou masku a v ruce kosu.

ŘEMESLNÍCI

Námětem masek bývají běžné profese a povolání. Objevují se řezníci, holiči, kadeřnice, lékaři, drátníci, báby kořenářky, preclíkáři, pekaři...

MASKY V UNIFORMÁCH

Většinou hasiči, vojáci všech možných podob včetně husarů a dělostřelců, nově strážníci, policajti a kominíci. Pokutují, kárají a dohlížejí na „pořádek“. Kominíci mimo to přinášejí štěstíčka v podobě čtyřlístků či rozdávají knoflíky.

HUDEBNÍCI

Průvod doprovázejí muzikanti se svými nástroji.

ZVÍŘECÍ MASKY

Lidi vždy lákalo brát na sebe podobu zvířat a s ní i jejich vlastnosti – sílu, lstivost a další, které jim připisovali.

DALŠÍ MASKY

K dalším maskám patří např. rybníkář, mouřenín, mládenci či šaškové, cikáni, pobudové, tuláci. Objevují se i čerti, hashrmani, čarodějnice, černokněžník, různé příšery a obludy. Také postavy z pohádek. Není možné všechny masky vyjmenovat, protože jejich tvorba nemá žádná závazná pravidla a čím větší překvapení, tím větší je legrace.

**Za organizátory Masopustu
Jana Ožanová**

**3. BŘEZNA 2019
SRAZ MASEK 14:00
NÁMĚSTÍ**

Ordinační hodiny v únoru

MUDr. Pachman (558 684 044)

Pondělí 7:30-13:00
Úterý 7:30-13:00
Středa 14:00-18:00
(středa jen pro pracující a akutní stavy)
Čtvrtek 7:30-13:00
Pátek 7:30-12:00

Odběry krve

Úterý + čtvrtek 6:45-7:30

Injekce

Pondělí + pátek 7:00-8:00
Středa 14:00

Web: www.obvodakzceladne.cz

Lékárna (558 684 215)

Pondělí 8:00-16:00
Úterý 8:00-14:00
Středa 8:00-17:30
Čtvrtek 8:00-14:00
Pátek 8:00-16:00

Sanitky: 558 628 882

Záchranná služba: 155

MUDr. Al-Saheb (603 244 551)

Pondělí 7:00-10:00
Úterý 7:00 - 9:30 (pozvaní)
9:30-11:00
(1. a 3. týden v měsíci poradna)
Středa 7:00-10:00 12:00-15:00
Pátek 10:00-12:00 (12-13 pozvaní)

MUDr. Záškodná (558 684 066)

Pondělí 13:00-19:00
Úterý 7:00-13:30
Středa 13:00-19:00
Čtvrtek 7:00-13:30
Pátek (jen objednání) 7:00-12:00

Zdravotnické zařízení Čeladenka

Pondělí 8:00-13:00 13:30-16:30
Úterý 7:00-13:00 13:30-17:00
Středa 7:00-13:00 13:30-15:00
Čtvrtek 8:00-13:00 13:30-17:00
Pátek 7:00-12:00 12:30-14:00

Telefonní čísla

IC Čeladná 558 684 400
MÚ Frýdlant nad Ostravicí 558 604 111
Úřad práce FM 950 113 111
ÚP Frýdlant - př. na bydl. 950 113 222
ÚP Frýdlant - zaměstnání 950 113 211
OSSZ 558 604 700
Česká pošta 954 273 912
Dětský domov 558 684 112
Základní škola 558 684 006
MŠ Čeladenská beruška 777 364 188
budova MŠ 777 364 189
Mateřská škola Čeladná 558 684 548
Fara Čeladná 595 171 252
Památník J. Kaluse 739 219 838
Nádraží ČD 972 752 143
Beskydské reh. centrum 558 616 211
Polarium 558 603 311

Čistírna odpadních vod 558 684 046
Autodoprava Kopecký 604 806 211
Pila Mikeska 605 706 707
Pneu Macura 773 083 186
Sruby Pacák - Pavel Pacák 737 248 246
Sruby Pacák - Mich. Pacák 603 569 096
Nervy-Machander Oldřich 558 684 522
Přádelna vlny p. Mitura 558 684 241
Stavebniny Bělídlo 739 624 344
Palivové dřevo Běčák 731 000 706
Železářství Martin Špíl 731 045 032
Řeznictví Kohut Čeladná 734 854 072
Potraviny Kohutová Čel. 558 684 048

Hasiči 558 684 441
150
Policie ČR 158
Policie ČR - Frýdlant n.O. 974 732 731
558 442 011
Záchranná služba 155
112

Poliklinika Frýdlant n.O. 558 616 111
LDN FM, Revoluční ul. 558 630 327
Nemocnice FM 558 415 111
Koroner (volat při úmrtí) 725 440 155
Horská služba 558 677 393
606 769 011

ČEZ - poruchová služba 800 850 860
Informace o tel. číslech 1188
MARA-TAXI (non-stop) 603 720 357
Chirurgie Frýdlant n.O. 558 679 011
Správce hřbitova Čeladná 731 073 659
Pohřební služba Frenštát 777 835 626

HASIČSKÁ POHOTOVOST 724 179 160

Telefonní číslo na Rostislava Pavelce ze Sboru dobrovolných hasičů Čeladná mohou občané využít v případě mimořádných situací (zatopený sklep, zabouchnuté dveře, spadlý strom a jiné naléhavé situace).

Ing. Martina Miklendová

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Konzultační hodiny pro veřejnost
v prvním čtvrtletí 2019 proběhnou
v pondělky: 28. ledna
18. února
25. března

vždy v časech: 9:00-11:30
12:30-17:00

Čeladenský REJ

Aktuální informace, kalendář akcí

**Nejaktuálnější zprávy najdete vždy
na Facebooku
Čeladenský rej**

facebook

UŽ ZNÁME TERMÍN!

Pokud se chcete jen tak
projet hezkou závodní trasou
nebo dokonce změřit síly
s nejlepšími bikery,
zapište si do diářů:

24. 8. 2019

Obecní úřad Čeladná, č.p. 1, 739 12
Čeladná, IČ: 00296571

Úřední hodiny

PO, ST 8.00 - 11.15 12.15 - 17.00
ÚT, ČT 7.00 - 11.15 11.45 - 14.30

Sekretariát

E-mail: sekretariat@celadna.cz
Telefon: 558 684 008

Matrika

E-mail: obecmatrika@seznam.cz

Starosta

E-mail: starosta@celadna.cz

KONTAKTY NA OÚ

Místostarostka

E-mail: mistostarosta@celadna.cz

Telefon: 724 178 925

Podatelna

E-mail: celadna@iol.cz

Web: www.celadna.cz

Stavební úřad

Jana Večerková, Ing. Zuzana Pochobradská

Telefon: 558 684 018

Na co máte dneska chuť?

Web na adrese

www.menuceladna.cz

nabízí přehled poledních meníček
čeladenských restaurací.

GRATULUJEME K JUBILEU: ÚNOR

Jaromír Honkyš 70 let

Rudolf Bochenek 70 let

Petr Zvěřinský 70 let

Vladimír Brázdil 75 let

Žádáme jubilanty,
kteří si nepřejí být zveřejněni, aby své
rozhodnutí sdělili minimálně měsíc před
tiskem zpravodaje na obecní úřad paní
Lence Kaděrové, tel. 558 684 008.
Děkujeme za pochopení.

redakce

SENIOR TAXI
Čeladenský dostavník
737 135 546

Tam i zpět 24 Kč.
Objednávky den předem!

SENIOR TAXI
„do nemocnic“
776 241 220

1 km = 7,50 Kč
Provozují SSS Frýdlant n. O.

Čeladenský zpravodaj – Zpravodaj obce Čeladná

Vydavatel: Obec Čeladná, Čeladná 1, 739 12 Čeladná, IČ 00296571.

Registrační číslo: MK ČR E 18756

Šéfredaktor: Vladislav Sobol; grafika: Robin Caiš a Vladislav Sobol

Redakce: zpravodaj.celadna@seznam.cz, 725 595 417

Vychází měsíčně v nákladu 1400 ks.

23. 2. 2019 proběhne již 6. ročník soutěže

DUKELSKÝ DŘEVORUBEC

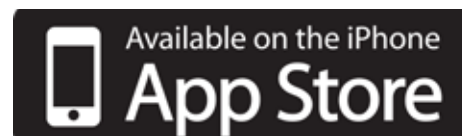
DISCIPLÍNY:
štípání kulatiny | řezání motorovou pilou
řezání ruční dvoumužnou pilou | čtvrcení špalku
řezání volně stojícího špalku | hod oboustrannou sekerou
tradičně i ženská kategorie

START OD 10 HOD | CHATA DUKLA, ČELADNÁ
STARTOVNÉ 250 Kč (GULÁŠ A PIVO V CENĚ) | SRAZ SOUTĚŽÍCÍCH 8:30 - 9:45

WWW.CHATADUKLA.CZ

Aplikaci Obec Čeladná si stáhněte:

Březenové číslo vyjde 1. 3. 2019

Uzávěrka: 22. 2. 2019

Uzávěrka inzerce: 21. 2. 2019

Podklady: poštou na adresu OÚ nebo lépe
e-mailem do redakce, fotky v samostatných
souborech v co nejvyšším rozlišení.